

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bisselii, è Societate Jesu, De Pestiferis
Peccatorum Mortalium Fructibus Exempla Tragica**

Bissel, Johannes

Dilingæ, 1679

VIII. Apostatæ Japones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52326](#)

Pestiferorum Peccati Mortalis
Fructum,

EXEMPLVM TRAGICVM. VIII.

APOSTATÆ JA.
PONES.

A. Peccata Mortifera Fructum proferre, Fidei
Naufragium, & Perseverantia Finalis
luctuosam iacturam.

Di^gitum 2. Aprilis, seu, Dominica Pal.
marum: Vespri.

I. D Peccatorum Mortalium pe-
stilentes Fructus, tota hucusque
Quadragesimâ productos, & ad
illorum horrendos Effectus at-
que Damna, videri nonnullis
fortasse poterit, vix addi quid-
quam adhuc posse; nisi forrè, Privatio Visionis
beatifica: cuius Glorie amissionem merito Divus
Chrysostomus amariorem multò peccati mortife-
ri fructum, quam ipsiusmet Gehenna, censet, esse
Supplicium. (A.) Nihili, inquam, videri quibusdam
poterit adjici prædictis Peccatorum lethalem fœ-
tibus, posse. Quām horrenda namque, quām te-
tra, quām funesta sunt, quæ hucusque adduximus?
Iufamis (inquam) mors, & decollatio cruenta; per-
sonarum etiam Principalium cervicibus, suo tem-
pore,

Apostatæ Iapones.

pore, inficta: propter commissa, jam olim, ~~puni~~
ta lethifera? quemadmodum in *Protasio*, Atri
 Rege, vidimus. *Combustio viventis?* sicut in *Pau*
lo Daifachio, palatino Secretario. *Interfectio* ~~m~~
pentina corporis simul & anima, in ipso dete
bilis adulterii flagrantissimo facinore? velut in
Castelpersia, *Paulino*, & *Panatio*, mœchis. *Ob*
zortio colli, *caninisque Diabolorum morsibus dil*
nata Vita? sicut in *Equite Hispano*. *Ignis*, cœlo
demissus, ignei *Leones*, & ardentes *Tartareâ flam*
mâ sartagines; in morte, *desperationis plenissimâ*
quemadmodum in Sacerdote Liciniacensi. *Mor*,
in obstinatione voluntaria, repudiōque contum
ei Confessionis sincerè peragendæ, etiam in ipso
vitæ fugientis articulo? Tum *Dei Iesuque repul*
contemptus, *exsecratio*: ideoque secuta, post ob
tum, ac mortalibus revelata, *Sempiterna Damn*
tio? velut in *Catharina Peruana* proximè ir
mentes audivimus, & tantum non aspeximus.
Ad hæc, Separatio à Deo; Bonorum operum o
mnia infructuosa ad Salutem sterilitas; cuncti
rum præcedentium meritorum in perpetuum omi
sio, iacturaque deploranda. *Diabolus infestator*, &
maledictio, & *infelicitas* in cunctis, etiam tempor
ibus, in domo, in agris, in conjugi, liberis, fa
miliâ, posteritate. *Continuus* denique *Confessio*
zia, mortiferè gravatæ, nœror, tristitia, angu
morsus remorsusque, ac laniena; &, ex his, fe
quens suimetipsum, ac desperata, *interfectio*. *Qu*,
nónne gravia sunt, ac formidanda? Et tamen, *E*
Peccatis mortiferis omnia (velut dixi, probavique)
certissimè subsequuntur.

II. Potestne his tantis ac talibus, *Præmis*
 adhuc aliquis *Pestifer adjungi*, vel superaddi?
POTEST,

Apostatae Iapones.

POTES T, dilectissimi, potest. Et quidem iste Geminus. FIDEI videlicet vera Catholicaq; NAUFRAGIUM, ex præcedente Uno, vel pluribus peccatis lethiferis : & PERSEVERANTIÆ FINALIS (in Charitate Gratiaque gratum faciente) jactura Irreparabilis : propter demeritum, quod homo gravi priùs aliquo commisso Peccato mortali, incurrit. Quorum utrumque, quantæ sit Maledictionis ac Ruina; Charitatis Vestrae, tenacrecti, devotio (priusquam ad alia progrediatur audienda) meritò menti debet, ac studiosè quidem, infigere.

III. Et quidem, FIDEI facere NAUFRAGIUM, quām lamentabile sit, æternisque merito lacrymis deplorandum, hominis excidium ; ex eo clarissimum est ; Quod FIDES non possit esse Vera, nisi Una unica : sicut docet beatissimus Paulus ad Ephesios capite quarto, versu quinto, cūm ait; Vnus Dominus, VNA FIDES, unum baptisma, Vnus Deus, & Pater omnium. FIDES (inquam) illa vera, quam semper, à temporibus Salvatoris & Apostolorum, per annorum centurias plusquam sedecim, majores nostri constantissimè tenuerunt ; & nos hodie, per Dei gratiam, retinemus. Quā proinde amissā, Salutis damnum fit, & ruina, tum Ingens, Æternaque; tum penitus Irreparabilis. Ingens quidem & aeterna : quia (sicut alibi loquitur, ac docet, Sanctus Paulus, (B.) & vel parvuli nōrunt, ē Catechesi Catholicā) fine FIDE, Impossibile est, PLACERE Deo. Confirmatur hoc pariter, & explicatur : quia (ut Divus Thomas, cum Patribus ac Theologis, tradit) FIDES Vera, est Substantia, hoc est, Fundamentum, totius Spiritualis adificii. (C.) Et alibi;

Apostatae Iapones,

libi; FIDES, est Principium spiritualis ~~ad~~
eius, item; FIDES est Necessaria, ut Principium
spiritualis vita (D.): demonstrans nobis eminens
Deum, & præmia cœli; & alibi Gehennam, ac sup-
plicia æterna, pro peccatis. Idem; alio loco; S.
NE FIDE VERA, NULLA VERA EST
VIRTUS: (&, ex consequenti, Nulla Salus)
Immò, nec ad Virtutes Veras unquam pervenies-
di, spes ulla vera, sine FIDE Verâ. Quocirca
ob idipsum Homo, FIDE Verâ instructus, pe-
similis est ei, qui in tenebris densissimis versatur
& ambulat; sed, ad viam legitimam tenendam,
habet secum Lucernam: &, præter lucernam, etiam
Ignitabulum, ad lucem (si hæc fortè extingue-
tur) reparandam. Homo verò, destitutus vni-
FIDE, similis est ei; qui in caligine quadam
Ægyptiacâ vagabundus, nec lucernam habet, nec
saltēm ignitabulum: hoc est, Neque lucem Bea-
trum operum ac Virtutum activarum (à Christo
præceptam nobis, Matthæi quinto capite, verò
decimò septimo) nec Ignitabulum adeo fomitem-
que FIDEI, unde possit Lucem, ad currendas
viam mandatorum Dei (F.), reaccendere atque
instaurare. Et hoc videlicet, (nec aliud) vult
es aureum, S. Joannes Constantinopolitanus E-
piscopus; cum in Divum Matthæum (G.) sic de
Fide verâ scribit, ac loquitur; FIDES, est Ca-
put & Radix; quâ servata, etiamsi omnia perdu-
omnia tamen turpiter maiore cum gloria recuper-
bis. Est igitur, (sicut dixi) Vera FIDEI, (pri-
contumacem præsertim, & indurataim, perfidiam
abjectæ amissæque) damnum ac Ruina vult
Grandis; & Sempererna. Quoddam verò inficit
Ruina talis, ac desultus à FIDE orthodoxa,

Apostolæ Iaponæ.

situdina sit & exitium *Irreparabile* : imo lapsus & calamitas, nullius uspiam boni commutatione *compensabilis* (nisi ad eam ipsam orthodoxam FIDEM, à qua, quod Deus avertat, excideres, revertaris) ; Sole clarissimus est, ex eo: quod nequeas FIDEM illam supplere ullâ aliâ, ex tot millibus (ut sic loquar) FIDERUM, in mundo circumvagantium : Cùm profectò Nulla alia (quæcunque demum illa sit, ac singatur) ex tot millibus, possit esse *Vera* orthodoxaque FIDES; sed UNA UNICAQUE duntaxat possit esse *Vera* legitimâque : ea nimurum, à qua digressa (proh dolor !) prolapsâque es, ô millies infelix anima ! Sequitur igitur ; Jacturam hanc amissi *vera* IDEI (nisi ad eam ipsam redeas) esse *Incompensabilem, Irreparabilemque*. Et hæc dicta Charitati Vestrae sint, De FIDEI *Vera* supremâ rigidissimâque *Necessitate*; deque *Damni*, ex illius *ammissione* consurgentis, *incomparabili magnitudine*.

I V. Quod verò nunc attinet, ad FINALIS (in Gratia & Charitate) PERSERVERANTIÆ jaduram: manifestissima est illius magnitudo & *Irreparabilitas*, ex ipsis Christi, Scripturæ, Patrumque Sententiis. Christi quidem, cùm De domo, (H.) à Ventis & fluminibus (hoc est, Tentationib) superata; Et Cecidit (inquit) & facta est RVINA illius MAGNA (id est, Inexplicabilis, &c, quâ nec Maior ulla possit ulli contingere, quam, quæ cadere facit causâ in possessione Summi Boni; nec Altior, quam, quæ de Cœlo, præcipitat in Infernum, eō ipso, quod deturbat à Finali Perseverantiâ) Ad ejusdem *damns* Ruinæque *Incomparabilitatem* exprimendam, speatur

Apostolæ Iapones.

Etat & illa altera Redemptoris nostri fulminatio
Sententia, apud eundem, ubi prius, Evangelista
hoc est, Matthæum (I.); Quam dabit (inquit)
homo Commutationem, pro Anima suâ? (amissio
seimel & simul, in Finali Imperseverantia; de quâ
ibi ex instituto fit sermo, adversus eos, qui, nô
mio vitæ præsentis studio & amore, deficiuntur.
In quem sensum & mentem, etiam Divus Berna
dus hanc Christi gnomen explicat, epistolâ cen
tesimâ vicesimâ nonâ. Idem denique, tam
non verbis iisdem, loquitur & sentit Salvator no
ster alibi, apud eundem, quem suprà, Evangel
istam (K.); dum, QUI PERSEVERAVERIT
(inquit) USQUE IN FINEM, HIC SALVUS
ERIT HIC, ait, HIC; neq; Alius, Salvum es
cùm (ut clarum est) propositio hæc, seu Enun
tio, æquivalenter saltem & implicitè, particulam
quam vocamus, Exclusivam, TANTUM, si
SOLUMMODO, aut, SOLUS, secum vechat. I
hæc quidem Redemptoris (hoc est, Veritatis auctor
Verbique Patris) de Magnitudine jacturæ Perser
rantia Finalis, axiomata sunt. Veniamus nunc
& reliquam ad Scripturam. In qua Spiritus sanctus,
Ecclesiastici secundo capite (L.); ve, (in
quit) his, qui perdiderunt SVSTINENTIAM
(M.) &c., qui dereliquerunt Vias rectas: & dire
terunt in Vias pravas! Quid autem aliud, (et
more divini styli) secum apportat illud Ve
minantis Tonitru; quâm, Interitum, & Ve
piternum? Agè verò, Patrum quoque, Eccle
siæque Doctorum, quis, super hoc ipso, sensus alii
S. quidem Gregorius Magnus (unum enim aspe
alterum, pro omnibus, adduci, satis esto) pre
mo Moralium suorum libro; Ineassum (ait) in
loc

Apostatæ Iapones.

agitur, si ante vitæ terminum deseratur: quia, FRUSTR A VELOCITER CURRIT; QUI, PRIUSQUAM AD METAS VENERIT, DEFICIT. Divus autem Bernardus; Perseverantia (inquit) Finis est Virtutum, earumque consummatio: SINE QUA, NEMO VIDEBIT DEUM. (N.) Ad summam! Perseverantia (ut notum apud doctos est) DEI specialissimum DONUM est, connexum Prædestinationi: & GRATIA quædam PRIVILEGIATA; non cadens sub meritum de Condigno: & excepta à promissione & impetratiōne infallibili eorum, quæ in precibus suis Justi petunt à Deo. Unde manifestum est; Quanta sit, &c, quād Irrevocabilis in omnem æternitatem Ruinā miseriāque illius, qui PERSEVERANTIÆ Gratiam amiserit: præser-tim, cūm, quem Deus hujus doni ac Virtutis eclipsi, in pœnam peccati præcedentis, obtenebra-ri permiserit; eum nullorum possint hominum, ignitissima quamvis, hortamenta revocare: si-ecutu patet ex Ecclesiastæ capite septimo (O.) ubi; Considera (inquit) opera Dei! quod NEMO possit corrigere, quem ille despicerit.

V. Quapropter (ut in summam omnia, quæ dixi, conferam) id, quod principiō statim asse-rui, certissimæ veritatis oraculum esto; FIDEI scilicet veræ Naufragium & Perseverantia Finalis jacturam, duo esse Damna, Maledictionesque à Deo, humanam omnem estimationem longè su-perantes. Et tamen, utraque earum, pestifer est Fructus peccati mortalis alicujus; subindéque plu-tum, ruinam ultimam præcedentium. Id sic ha-bere se; de FIDEI quidem Naufragio, testis est locupletissimus divinus Paulus, primâ ad Timo-

P

theum

Apollinarie Iapones.

theum epistolâ, capite primo (P.) ; Habem (inquit) conscientiam Bonam (eam non utique nialia, sed Mortifera Peccata, evertunt, ac Mala ex Bona constituunt) : quam (Conscientiam Bonam) quidam repellentes (per transgressiones mortiferum) circa FIDEM naufragaverunt. Id, quod omnis semper ætas, ab ipsis Ecclesiæ primordiis, ostendit : & nos, (ac progenitor nostri) oculis vidimus nostris, & manibus palpavimus, in præsentem usque diem. Quid enim (rogo vos) quid hodièque currit, ex Ecclesiæ Catholicæ gremio, devolatque, ad Lutheranos, ad Calvinianos, ad cæteras Sectariorum haras; ille que sedem figit? nonne ejusmodi, qui, & quæ Conscientiam Bonam prius repulerunt? nonne Sacerdotes Sacrilegi, & impuri? nonne Religi irreligiosi? nonne Sanctimoniales viripetæ, & quieti stimuli? nonne Canonici scandalosi? nonne Laici, vitæ contaminatæ? nonne pueræ, (sic in Castelpersia dixi) impudicissimis amoribus ditæ? nonne mulierculæ, (cujuscunque tandem statutæ, aut conditionis, altæ insimæve,) in omni prius vitæ dissolutione, stuprorum infamia, adulteriorum licentia, procandique turpitudine, vagatæ ac volutatæ? T A L E S igitur, & horum hauriumque similes, conscientiam Bonam studiò repellentes, & conscientiam Malam per peccata gradia induentes, tales, tales, inquam, circa FIDEM naufragaverunt. Iste fuit, iste Fructus funfiliens peccatorum, apud eos, lethalium.

VI. Quod autem & Perseverantia Finali pectorum Incorrigibilem & Irrevocabilem, suo tempore denique, sive seriùs, sive celerius, advehatur, cum audacia mortaliter offendendi Divinam mæstatem.

Apostatae Iapones.

jestatem; quocunque tandem in generē lethali-
um Peccatorum: Quòdque è diverso (clarius ut
loquar) lapsus ille, & excidium à Finali Perse-
verantia, eventurum nequaquam fuisset; nisi tale
aliquid delictum grave præcessisset Imperseveran-
tiam: sive jam facinus illud mortiferum, fuerit u-
num (quod sæpe sufficit) sive plura (quod gra-
vius est) non tantùm palam, sed vel in occulto
perpetrata: hoc, inquam, Ecclesiasticus divinus
clare docet, capite secundo (Q.) *Quis* (inquit)
permansit in mandatis eius (nempe Dei): &
*de-
relictus est*? quasi subinferret; *Siquis igitur à Deo*
tandem DERELICTVS est, in tantum & eo-
usque, ut is non conferret illi Gratiam Perseveran-
tiae-Finalis (quæ sanè DERELICTIONUM est
omnium longè maxima miserabilissimaque) *is ta-*
lis profecto prior Deum reliquit: non permanendo
scilicet in mandatis eius. Deus enim, & què iu-
stissimus & optimus, qui cum Sancto sanctus est, &
cum ELECTO ELECTVS, &, cum Innocente In-
noens, (ut est in psalmo decimo septimo): non,
nisi eum Perverso & ipse (ut Scripturæ phrasí lo-
quar) pervertitur; & homini, à se verso, tergum
verit. *Quàm Bonus Iṣraēl Deus, his, qui Recto*
sunt Corde (R.) *E contrario verò, Omnes, qui*
te derelinquent, Confundentur: Recedentes à te,
in Terra scribentur (non in Cælo, vel, Libro-Vi-
ventium & Electorum). Cur autem? Summa-
tim, ideo; *Quoniam DERELIQUINT Ve-*
nam Aquarum Viventium. Et, quāmnam illam
DOMINVM! clamat divus Jeremias, capite
vaticiniorum suorum decimo septimo. (S.)

VII. En igitur! Quo pacto clarum sit; Non
solum Defectionem, à FIDE verâ & orthodoxâ,

P 2

sed

Apostatæ Iaponæ.

sed etiam discessione à PERSEVERANTIA
recte vitæ FINALIS (sive jani, casu aliquo, &
des maneat adhuc in Imperseverante; sive pariter
amittatur unà cum Perseverantia in - via - insitu
tandem invehi à Paccatis Mortiferis (sive uno, &
ve pluribus) ? Et quidem tanta nonnunquam est
hæc Dei, peccatorem dereliquentis, maledictionis
ut nec monita Piorum, nec Exempla & incitamen-
ta factorum efficacissima, ad retinendam seu redi-
dem, seu Perseverantiam Finalem, in illo Dilectionis - à - Deo, procelloso nubiloque tempore, vel
hilum proficiant, apud eos . Quorum (tu, Domine) non es memor amplius, & qui de manus tua
repulsi sunt. (T.) Nec interest; Religiosine tales
an Seculares? utrum Sacerdotes, an Laici sunt
cùm Deus Personam hominis non accipiat. (V.)

VII I. Quæ omnia luculentiora jam statim
evadent cunctis, attentissimè mentem & aures
applicaturis, ad enarrationem præsentis Historie:
quam, præter complures alios, litteris mandarunt
P. Hieronymus Maiorica, ex urbe Sinarum Am-
cão, in Relationibus suis Annuis. P. Fabius An-
brosius Spinola, in vita cognati gentilisque sui, Ca-
roli. Auctor quoque Libelli, qui inscribitur, Tha-
trum Iaponiensis Constantia, typis Joannis Kinkii,
vulgatus Coloniæ, anno Christi M. DC. XXIV.
Accidit verò Tragicus hic, quem recensebo, le-
psus, anno Salutis nostræ M DC. XXII. seu, ve-
te annos abhinc viginti novem, in Iapone, id est
terrarum orbem decantatissimâ illâ Insulâ. Quod
admodum enim à Iaponia nos, OCTO Narrationes
hasce Quadragesimæ Tragicas orsi sumus (in Pro-
tago videlicet, Arimanorum - Rege:) sic easdem
hodie, in Iaponicis referendis gestis auspiciatò ex-
cludemus.

Apostatae Iapones.

cludemus; Christi Servatoris nostri, nonnullâ imitatiunculâ: qui & ipse Beatitudines OCTO, earumque præmia, cùm à mercede & possessione Regni cœlorum, Pauperibus Spiritu promissâ, inchoâisset; in ejusdem Regni cœlestis adeptione, Persecutionem-patientibus - propter - Iustitiam præparatâ, terminavit: uti, tanquam Annulus quidam Aureus, à Gemma pretiosâ, palæ seu scrobi illius inclusâ, circulus duci cœptus, ad gemmam tandem illam ipsam denuò rediret; in cōque se consumeret. Sed nos ad rem veniamus exponendam.

IX. Calviniani quidam Angli Batavique, quos, divino permisso, ad exercendam, in Persecutionibus, Ecclesiam suam novellam seu neophytam, Sathanæ furentis flatus, è regionibus suis ac terris, ante aliquot jam annos, trans oīnia maria, Japonica quoque in Regna, difflaverat: Hi, inquam, Angli Hollandique Galvinista, piraticis suis myoparonibus Orientalia percursantes æquora, anno post Christum natum millesimo, sexcentesimo, decimo nono, Navem quandam, è Philippinis Insulis in Japonas euntem, intercepserunt. In ea navi, adversus edicta tyrannica Japoniæ Monarcharum(Taicosamæ, & successorum) duo erant Religiosi, tametsi habitu sui ordinis dissimilato; è Divi Dominici alter, alter è Sancti Augustini, sanctissimis familiis: qui, viatorum cultu apparatûque, tendebant in Iaponiam, ad spargendum illic Christianæ religionis semen, & Evangelium. Non fecellit hoc sussicaces hæreticos: qui, eos Catholicos esse Sacerdotes, odio Romanae Fidei & religionis, avidè prodiderunt; atque, ut tales, in custodiam dediderunt, Gubernatori

P 3

natori

Apostatae Iapones.

notari primū regni *Firandenſis*, unā cum navis
præfecto, *Ioachimo* quodam, qui eos vexerat;
deinde, Prætori quoquo *Nangasquienſi*, cui no-
men *Gonrōco* fuit. Cūm autem hic posterius
potissimum (ceu naturā lenior) agere circa do-
ditos aliquantò cunctantiūs videretur, & dissimilare:
scelesti *Calvinistæ* rem non multò pōst, apud
ipsum, tunc *Iaponia* totius Imperatorem *Xogū-
num Iuniorē*, *Xogūni Senioris* (qui & *Cubus*, &
Cubosāma, dictus est) filium, urgere præcalidit
cœperunt. In hunc modum, quadruplatores hi,
tyrannicique furoris folles, causa fuerunt; ut pri-
mō quidem gemini *Religiosi* illi, de quibus dictum
est, cum *Ioachimo* patiter, (nauclero illo suo) in
carcerem quadriennem compingerentur. Flam-
mani deinde delatores hi, criminacionibus suis
diabolicis, accenderunt, indignationis omnium
gravissimæ, ab imperatore *Iaponum* concep-
tae eo usque exarsit; ut tandem Tres illos, qui
memoravi, concremari vivos juberet: nauticas
autem *Ioachimi* operas, viros duodecim, capite
multari. Quorum utrumque sine mora execu-
tus est *Gubernator Nangasquianus*, *Gonrōcus* (im-
perio Tyranni compulsus) ad diem *Augusti* mensis
dicimum nonum, anno Christi millesimo, sexenti-
simō, vigesimo secundo.

X. Non tamen intrà hos solos limites impe-
ratoriæ fese indignationis flamma continuit. Pre-
cepit enim idem ille *Xogūnus-Iunior*; ut *Gonrō-
eus* eodem ignis suppicio viventes spiranteque
consumeret, & in favillas redigeret, *Sacerdos*
omnes, ac *Religiosos*, totā passim Iaponiā sparso
ac repertos. Quin, eos quoque, qui *Religiose*
viros hospitio, vel tunc, vel quondam, (à tem-
peste p̄dū)

Apostatae Iapones.

re primæ exterminationis eorum peremptoriæ) suscepissent; sine discrimine, suppicio publico, de medio tolleret: sive viri forent hi, sive sexūs alterius mortales; & quidem ætatis cujuscunque. Quorum proinde numero comprehendi volebat nominatim, etiam relictas eorum *Viduas ac pupilllos*, qui jam ante triennium, ob Fidem illic *Christianam & orthodoxam*, aut ob hospitia Religiosis exhibita, fuissent (ut sanè nonnulli fuerunt) imperfecti. *Ecce! quantus ignis, (delationis & caluminæ Calvinianæ apud Regem) quam magnam sylvam (Japonicæ Christianitatis) incendit!* Et lingua (stimulatrix persecutionum) *Ignis est, Vniversitas iniquitatis. (X.)*

XI. Hoc Imperatoris accepto mandato præcipiti, *Gonroicus*, Gubernator seu *Pretor Nangasaiensis*, (*Safyon illius*, cuius in *Protaso* superius mentio non parca facta est, *Nepos*) confessim in urbe suæ jurisdictionis comprehendit *triginta* utriusque sexūs, ac diversæ admodum ætatis, *Christianos*, anno eodem *millesimo, sexcentesimo, viagesimo secundo*: *indagatore proditoréque* (ut ferè fieri solet) *Apostatā* quodam, novo *Iudā*: qui eos, die *Septembri* *nono*, seu postridie *Beatissimæ Virginis Natae* (quem annus ille, *Feriam sextam*, seu, *Veneris*, habuerat) multis cum sannis contumeliosisque tribunalí Gubernatoris stitit. Ibi, in causa *Fidei Catholico-Christiana* interrogati, examinati, falsi, frustraque ad defectionem sollicitati, constantissimi omnes *Triginta* perstiterunt: &, in causa *Religionis ac Fidei*, mortis & capitis damnati, carcerem, lœtissimis animis atque vultibus, sunt ingressi: unâ insuper, de numero *matronarum* (quod stupeas) cum *Vexillo sacro*, quod

P 4

manu

Apostatæ Iapones.

manu in sublime vibrabat, inter psalmorum
ternatos cantus & choros, præcedente; caten
autem viginti novem, singulis cum crucibus, infe
cutis: ac, quæ ex illis matres erant, parvulos fe
os inter brachia gestantibus, & cœlum versus lo
niter hilariterque, velut Christianum per triun
phum, quassantibus.

XII. Erant autem eodem tempore, in urbe
Omurana, jam olim, diurno in carcere, Religiosi
multi, quatuor cum Sæcularibus neophytis; qui
Religiosos, partim illos, partim & alios, pro Christi
amore, suis laribus & hospitio, piè quondam
susceperant. Hos quatuor Sæculares (tro
putà Viros, & matronam unam, sejunctim, extra
Religiosorum custodiam, inclusos) una cum di
versorum Ordinum viris viginti quatuor (uti si
gnatè Hieronymus Majorica numerat) eodem il
lo Septembri nono die, (qui, velut dixi, Vener
tunc erat) avocari *Omurana* è custodia & ubi
Nangas aquum ad se imperavit Prætor *Gonçal*:
ut posterâ luce *Sabbatinâ* sibi præstò forent
læjiciuntur ergo singulis ad collum funes; nonnull
lis autem & catena: atque ab quadringenui stip
itoribus, *Omurano* è carcere, *Nangas aquum* de
duci incipiunt. Neque tamen eo die, nisi ad locum,
uno adhuc milliari ab *Nangas aquo* urbe
dissitum, vinciti pervenerunt: utpote nocte, & in
genti repente pluviâ, oppressi.

XIII. Jam intendere Charitatem Vekram
cupio, ad, id, quod internarrabo (priusquam *Nan
gas aquum* perveniamus) veluti ad rem; ex qua
pendebit intelligentia clarior *occasionsis* illius, &
causæ, ob quam non Omnes hi pro Christo vi
eti, ad finem usque sibi constiterunt, ac perseverau
erunt.

Apostata Iapones.

runt. Ducebantur pariter (velut memoria sumorsus) quadringentis à militibus barbaris, & suo cujusque lictore, ponè latus incedente, eorum, qui Omurā fuerant evocati, omnino viginti octo : è diverso videlicet carcere. Viri sacerulares tres, ac matrona una. ex alia verò custodia, trium Ordinum diversorum Religiosi viginti quatuor (Y.) : in quibus, ordinis Sancti Dominici Veterani octo : recens Ordini adscripti, duo, ac, super hos, unus, tertia (quam vocant) Regulae. (Z.) Ordinis autem Divi Francisci, captivi quatuor. Societatis denique JESU, novem. Cæterum ante omnes hos, loco semper primo ducebatur ab Idololatris, in odium Societatis (ut, quæ Christianitatem omnium prima , per Sanctum Xaverium, invexisset in Japonas) Pater Carolus Spinola, de gente familiâque Spinolarum Marchionum notissimus, progenie natus Comitum Tassaraliorum , patrìa Genuensis ; Vir, omnino religiosissimus: annos Vitæ, quinquaginta octo; Religionis, triginta; Japonicæ Vineæ cultæ, Viginti tunc, numerans. In Carcere verò Omurano , (sanè quām dirissimo, inhumanissimōque, nec facile verbis, nisi horridis, & per Iliada miseriarum diffundendis, explicabilis) annum jam quartum exegerat ; suis ex eo datis epistolis (etiam in Europam) orbi notus.

XIV. Hic, Vir talis, priusquam eo, quem dixi, Septembri nono die, vinculis ac septis Omurani carceris penitus emigraret, ac pedem supremum efferret; amarum flere cœpit, ac vaticinari; Viginti quidem octo tunc simul ad arenam properare certaminis Fidei gloriosam. Cæterum, (sicuti Quadraginta Sebastenis accidisset Martyribus) non Omnes ex eo numero Coronam suscep-

P 5

psurus

Apostatae Iapones.

pturos è manibus Angelorum. Hæc tum Carolus prædixit. In Via deinde universâ , quæ sùm Omurâ Nangasaquium versùs , cùm passim eis , & agminatim , Christiani occurrarent , consalutarent , lætis vocibus adgratularentur . eorum pedes & vestigia quoque (tanquam mox futurorum Christi testium) devenerarentur : identidem tamen Carolus isthac repetebat , & inculcabat , verba , Vehementer (ajebat) angor animo . & , pròb dolere vereor , ne nostrum aliqui fœdo suo casu festa locu huic (quæ Sabbatho illis postridiano , per martyrium consummationem , instabat) latitiam corrumpant . Et undénam iste Patris Caroli metus tam ominosus & tristis , dilectissimi ? Dicam ; neque dissimulabo : idque , propter eos etiam homines , qui subinde talibus simillimi sunt ; etiam in ea vitæ conditione ac statu , in quo , eos esse tales , omnium minimè conveniens est .

XV. In carcere , quem dixi . Omurano , personæ tres erant , quæ & ipsæ postea , reliquis cum vincitis . Nangasaquium deductæ sunt , in comitatu consortioque P. Caroli . Ex his *dua* in primis , agebant in diuturna illa captivitate , nefcio quid , & frequenter quidem , vel potius assiduo ; conuictorum omnium morem atque consuetudinem , necnon cum offensione Charitatis fraterne , in ea Fidei suæ consortes : ac fortassis etiam Custodum ethnicorum scandalum . Quia verò Res illa factum (tametsi , cuiusmodi illud fuerit , signe prescriptum à nemine sit ; & disertè Fabius nget , se comperisse) verbis tamen expressissima proditur fuisse GRAVE (ne quis forte suspicatur , nullum in eo fuisse Peccati Mortali penitulum) ; ut emendarent hoc tantum offendiculum .

Apostatae Iapones .

ac deinceps illud penitus intermitterent, admoniti sunt: & admoniti, sine dubio, ab iis, quibus in illos jus aliquod, & magisterii auctoritas, inefset. Nihil tamen dehortatio profecit. Nam, pro correctione, quam præstare debuerant, *Aſperos* se insuper & *valde pertinaces*, præbuerunt; **NOLENTES** (ut verbis utar Historici) *morem gerere*: more *cervicosorum* (quos vocamus), & *capitosorum*, quibus omne *iudicium Suum* pro *Deo & Idolo* est: cæteri illis omnes deliri dementésque sunt. Hoc ut & *P. Carolus* animadvertisit; tametsi hominum illorum Trium Superior non erat, sed eorum tantummodo conceptivorum, qui de *Societatis IESV* corpore erant: memor tamen legis Christianæ-Charitatis, quâ (sicut scriptum est) *mandavit Deus unicuique de proximo suo*; ex instituto tandem aggressus eos, monuit, obtestatus est. obsecravit: uti, quoniam tam vicini essent palmæ *Martyrii*, quo tempore modis & conatibus omnibus Divina sit ipsis clementia demerenda ac propitianda, déque cælo robur comparandum; tandem obtemperare, in animum inducerent, & obsequi bonis monitoribus, in eo, in quo (pro eo potissimum tempore *tentationis*, & imminentis mortis) obligarentur in *conscientia*: nec deinceps, in offendenda captivorum totâ communitate, sui solius commodi consecrandi caussâ, *Spiritus Dei Sanctum*, in quo signati essent, contristarent. (BB.) Cùm autem illi, ne sic quidem, ac tanto monitore, submitterent animos tumentes: *ex nomine Omnipotens Dei*, comminatus est eis tandem *Carolus, SEVERAM, & omni mundo palam suram, Numinis VINDICTAM*. Quæ ipsa *P. Caroli* verbi, cùm tunc audiret, fixèque animo impri-

Apostatae Iapones.

imprimeret, quidam è custodibus Omurani cæteris: is postmodum cæteris (vaticinio jam in plero) cum admiratione laudéque Patri, (quamquam idololatra) enarravit. Etsi verò minus has Pater tunc fulminaret; nec sic tamen obficiatorum animositatem compressit.

XVI. Hoc loco, vel paululum quid in *spirituque versatis*, facile succurret animo; Personarum harum, sive *Trium*, sive *Duarum* saltem, *geminum* esse potuisse Peccatum Mortiferum. Alterum quidem, in perpetranda re GRAVI, qui cæteri omnes vehementer offenderentur, ac Scandalum haurirent: idque non purè (ut loquitur) *Passivum*; sed prorsus ac plane *Activum*, corumque duntaxat *culpā* natum. Est autem scriptum de talibus; *VÆ homini illi*, per quem Scandalum venit! Et Sanctus Bernardus clamat, divisi è Scripturis (ut alio jam die produximus) *VÆ homini illi*, per quem *VNITATIS* Vineulum in cundum turbatur! *Iudicium profectò portabit*, quicunque est ille. (CC.) Peccatum igitur *Vnum*, idque Mortiferum, esse potuit, in lœdenda Charitate; dissolvendâ fratribus Unitate; præbendóque, circa rem GRAVIS momenti, Scandalo. *Potentum* autem *lethalē* potuit Alterum esse, ac (ne dubita) fuit, in Pertinacia, Asperitate, Superbia, Contumaciâ, Contemptûque; adversus salutaria monentes ac iubentes: non illos tantum, inquam, qui monendi iubendique *ius*, tanquam Superiores illorum, obtinebant; sed adversum eos quoque, qui ex *Charitate* etiam, in retam GRAVI, Scandalique plenâ, benignè eos adhortabantur: eisque, ex nomine Dei, pœnam ac vindictam atrocem denuntiabant. quæ tamen ipsi cuncti duntur.

Apostata Iapones.

duritie cordis, plusquam adamantinâ, respuebant. Quod, Peccatum esse Grave, parvuli quoque nôrunt, è Doctrina Christiana: cum inter Peccata cætera, quæ dicuntur, In Spiritum Sanctum, & i- stud in templis recitant; Adversus salutares Admonitiones obstinatum cor gerere. Ecclesiasticus autem, Durorum ejusmodi capitum cordiumque pœnas, (quamvis hæ non semper in puncto temporis, quo peccant, appareant) non tamen emansuras, apertissimè denuntiat, dum; COR DURUM (inquit) male habebit, in Novissimo. (DD.) I- dem & alibi (EE.) Iracundia (inquit) animositatis (FF.) illius, SVBVERSO eius est. Et tamen volebant hi fieri, Christi Martyres?

XVII. Quod totum (per Deum rogo) diligenter expendant, mortales quidam, his contumacibus simili mi; qui sibi tamen videntur Devoti subinde Devotæ, & Specula Sanctitatis. Attendant, inquam; quām misere Diabolus corum corda transversum agat; dum vel UNICUM Pecca- tum Mortiferum nolunt exuere: exempli gratiâ. Odium fraternalum; Singularitatem publicè scandalosam; Capitositatem cervicosam; Boni Consilii, circa ea, ad quæ præcepto adstringuntur, (idque sub peccato mortali, vel periculo peccati mortaliter proximo) contumax repudium, & Contemptum. Et hi tamen, ejusmodi cùm sint, aliores adhuc sibi cæteris plerisque, in Sanctitate, videntur: a- spernantur alios, tanquam parum admodum Spi- rituales: eosdem quoque, de Spiritus siccitate & inopia, palam arguere sustinent; cùm ipsissimi profectò miseris omnibus miseriores, & dissolutis cunctis dissolutiones, laxioresque sint: dum Pecca- tum illud suum, sanè GRAVE, vel pro Peccato proutus

Apostatae Iapones.

prosunt non habent (audacissimi scilicet suos
Exemptores à communi lege, & à peccato ~~Abi-~~
 tores): vel, si Peccatum esse credunt, ad pos-
 & vindictam dormire Deum sibi fingunt, qui-
 men excitatus tandem aliquando, tanquam di-
 miens (GG.) puniet; sed, tempore sibi noto & op-
 portuno, modisque sibi compertis & idoneis
 quemadmodum & Moysi quondam dixit; Quis
 caverit mihi, DELIBO EUM DE LIBRO
 MEO. &; Ego autem, IN DIE VISITATIO-
 NIS & HOC peccatum eorum visitabo. (H.)
 In quo potissimum, unde sibi caveant, habe-
 pertinaces, superbi judicij, sui aestimatores nimis
 & peccatorum gravium se periculis praefatos
 committentes, ex arroganti immodiçaque su-
 dicia, ac presumptione, de virtutis suæ incapa-
 gnabili constantia. denique, bonarum omni-
 admonitionum *contemptores*, multoque mani-
 ii, qui, post salutaria sibi admota consilia & ho-
 tamenta, tunc primùm, omni datâ operâ studijs
 protervius in eo ipso delicto, à quo deterriti
 pergunt & proficiunt: & hoc, Irritandi sui Mi-
 toris caussâ. Hæc enim, hæc potissima fuit
 viruina: quod hic, probans, (id est, manu
 deprehendens) quod non libenter aspiceret Pa-
 ulus, Isaac, filias Chanaan, quarum duas ipse ju-
 duxerat, qua amba offenderant animum patris
 matris; tamen iverit insuper ad Ismaëlem, &
 dixerit uxorem, absque iis, quas habebat, tertiam Ma-
 heletham. (II.) Qui, teste divo Paulo, non invenit
 postea Pœnitentia locum; quoniam cum de-
 crymis inquisisset eam. (KK.) Sic Abner, ab
 bosetho rege suo admonitus, placideque incep-
 tus, super ingressu ad concubinam Regis Sulphuris,

Apostatæ Iapones.

patris sui, cùm reprehensiunculam illam ægerri-
mè culisset, iracundissimèque: non ità multò pòst,
in pœnam *Incontinentie* simul & *Obstinationis*, per-
cussus & occissus est, eâ ipsa, corporis in parte, quâ
peccaverat: & hoc, improvisâ repentinâque cæ-
de. (LL.) Sic *Pilatus*, *Judææ Procurator* Cæsa-
reus, salubriter ab uxore sua *Procula*, per inter-
nuntium, submonitus, ut desisteret ab injusto ad-
versus Christum judicio (sicut hodierna nobis,
Dominicæ *Passionis* secundùm *Matthaum*, histo-
ria retulit): cùm nihilosecius sprevisset consilium
illud: à Deo desertus est, eosque, ut semetipsum
tandem suápte manu de medio tolleret. (MM.)
Sic *Sapritius* presbyter, *Nicephoro*, civi *Antiocheno*,
infensus offensùsque, cùm (enixè licèt, ac per
omnia Sacra, rogatus) in ipso, quô trahebatur
ad *martyrium*, itinere, articulóque, pertinaciter
renuisset ignoscere: sub novissimo vibratijam gladii
districtu, Numinis justo judicio, defecit à *Fide*;
Christum ejuravit: ac pro eo *Nicephorus* ensem,
martyrium, & palmam, exceptit. (NN.) Sic *Iu-
lianu*s denique [quis enim finis esset omnium
numerandorum?] *Iulianu*s, inquam, *Galli* Cæ-
faris frater, crebrò licèt ac seriò demonitus, à
Constantio Augusto, patruo suo maiore: cùm ta-
men consortio, neque *Mardonii* quondam, *Scy-
thæ*; neque postea *Libanii*, *Sophistæ*; neque *Ma-
ximi Ephesii*, *Philosophi* gentilis ac magi; neque
Iamblichî, *Ædesi*, aliorūmque paganorum & pe-
stilentium virorum, sese abstraheret: ab iis ipse
sensim abstractus, ac leritè corruptus, *Perseveran-
tiâ* tandem, & professione cœptâ, & *Fide* Chri-
stianâ, & *Cœlo Salutéque*, per summam *Apostasiam*,
cāque *Finalēm*, excidit, atque periit. [OO.] Id-
ipsum

Apostatae Iapones.

ipsum omnibus tandem contingere potest iis, qui nunc, tam has, quam alias aliorum, melioris vitæ frugem, exhortationes concionésque, vel ad dientes ipsi, vel, relatas ab aliis, percipientes per insignem impietatem eas conculcant: & hoc, in contemptum Verbi sacri, sese protestantur, impensis deinceps sceleribus suis, ac permis cupiditatibus, indulturos: anno toto, quia aetate vitaque universa, Templa Sermonesque sacros, tanquam infamem quandam domum, & Fescenninos, fugientes: cauponas è diverso, & loco, & infamia quilibet diverticula, tanquam aedium sanctam, ac basilicas, & mysteria, frequentantes. Quorum vos hominum, notam habentes *Impietatem Vita*, digitoque demonstrantes Dei & divinorum neglectum, queso, exitum quoque aliquando *Vita* contemplamini. Quid enim quid fieri his? MALOS MALE PERDET! [pp.] Sed nos in semitam redeamus.

XVIII. Cum igitur *geminò* Peccato GRAVI, due hæc, vel Tres, quas dixi, personæ in carcere Omurano semet illigassent [quas tunc docuit oportunitque, omnibus potius disruptis peccaminosis actibus & habitibus, per omnium generum actus sanctissimos, gloriæ sese martyrii preparare; nec torpere]: geminum quoque, immo et geminum [etiam adhuc in hac vita] Pœnaginus incurserunt; à quibus eos nulla, quantalibet Constantiæ heroicæ, vel Exempla quiverunt, vel Hortamenta, retrahere: veluti sequentia nobis in propatulo constituent. Ad *Histroiam* quippe quam cum captivis, nocte pluviaque oppressis via, reliqueramus, plano pede regredimur.

XIX. Diluculo dici subsequentis *Sabbati*,

Apestatae Iapones,

jam terris reddito; decimaque Septembribus inchoatâ luce (quæ Divo Nicolao Tolentinati sollemnitas erat) exiguum admodum, idque novissimum, jenitaculum posteaquam Vindis Christi confessoribus præbitum esset: è loco illo, in quo pernoctaverant (Vracamā nomine) grogrediuntur, eodem, quo pridie, ordine; præcedente P. Carolo Spinali: qui expetierat, ad efficaciorem omnium animationem, in Veste candida, Vexillōque nominis J E S U manu prælato, pompam ducere. Sed à barbaris ei negatum utrumque est; ac pro alba, contra mentem, ei vestis, more Japonum nobilio-
rum, Serica nigri coloris injecta. Nec tamen, divino munere, defuere Christi Servis stimuli ad Constantiam alii complures; nequis eorum defi-
tiendi caussam (nisi ex seipso, suatéque culpâ) haberet. Patris in primis Caroli, aliorūque, continuæ fervidæque, ad mortem pro Christo for-
titer oppetendam, cohortationes, omnibus ac singulis, præstò erant. Nuncius deinde, eodem tempore appulsus felix (cùm hucusque de mortis genere dubii fuissent): pro Domino J E S U vi vos arsuros. Christianorum præterea sexus utriusque, ab omni undique loco, concursus occursusque, & ad eornm latera fidus incessus, gementium, flentium, sanctas & supremas, ante mortem, instructiones petentium; dulcissimumque eis Vale dicentium. Adhæc, spes & exspectatio, consummandi mox cursus sui, conspectusque jam eminus illius loci ac stadii, in quo pro Fide decertaturi forent. ejusdem quoque tandem, post unicum itineris confecti milliare, beata meta. Locus autem ille supplicii, campusque martyrii futuri, inter urbem erat Nangasaquium, & Vracamam (de-

Q qua
Apostolæ Iapones.

qua modò dictum est) sed Nangas aquio tamen propinquissimus. Et in campo, jam illos Columnas palii viginti quinque, unà cum circumpositis undeque lignis, ac flamarum pabulo, prælabantur. Caussa verò numeri Columnarum minoris, quam Vinctorum, erat: quoniam è numero captivorum, Omurá attractorum, Tres, decantandi duntaxat, non exurendi, erant.

XX. Cùm autem illuc pervenissent; videbam planitatem jam dudum universam illam, fideliū pariter & infidelium, innumerabili multitudine refertam. Et certè Christianorum, constat, solum triginta minimum fuisse milia (QQ.) : quippe, quos, ad incutiendum, ex aspectu supplici, rexorem, edicto Gebernator Gonrocus esse præjusserat. Idololatrarum autem, ex omnibus Iaponiae regnis, eminus cominúsque, confluentium, facilè deculpo saltem plures adfuisse, nemo jundubitaverit. Duo præterea adstabant armaturam exercitus, ob metum, & compressionem omnis fortuiti tumultus: alter quidem, supra; alter autem infra Supplicis regionem. Videlice, ingens rursus & istud erat Heroicæ fortitudinis, ad preferendas flamas, incitamentum: tam immensa Spectatorum, &c, in his, Fedelium, multitudine.

XXI. Loci (RR.) constitutionem (quæ ad cilitatem auditorum plurimum confert) si quis vestrum, dilectissimi, hic exspectat; describere modo quodam possumus: si animo fingamus, reflectis arboribus omnibus & obstaculis, universam hoc oppidi nostri pratum, quod cis Danubium procumbit, à superiore Dilinga (seu Divo Martino) ad usque Nemoris illius initium, quod radisi sylvulam appellamus: sic, ut excusas

Apostatae Iaponer.

barbarorum alter steterit à parte collis *Divi Martini*, ad Danubium usque porrectus: alter vero, infra viam regiam (quæ ad pontem dicit Istri, seu, *Augustam Vindelicorum versus*) ad sylvam usque suburbanam, Orientalem, extensus. *Danubius* porro, brachium vobis sit maris, quod *Nangasaquium* alluit. at *Dilinga*, quamvis modica, nobis grande sit *Nangasaquium*: sed videlicet, à leprodochio deum incipiens, & ad *Septentrionalem* agitorum situm, longè latèque excurrens. Montes potro, qui prato *cis-Danubiano* ab *Septentrione* imminent, manerent illi quidem; sed, (absque hortis, & brachio Istri, subterluente montes) vacua omnia, cunctaque secá. Jam vero in prato, proprius montem (sed tamen oblique tractu) columnæ surgerent illæ *Viginti quinque*, per seriem: initio ducto, paullò suprà *Principis-hortum*: sic, ut ultimæ columnæ sece consumerent, ac finirentur ad *facelli aulici* (quod *Divi Valerici* est) pedem, sive, collis radices. Spatium porro reliquum universum è regione, ad *Austrum*, & infrà supràque, longè latèque *spectatoribus*, unà cum altitudine montana *Septentrionali*, repleretur: ita tamen, ut qui in medio locus est *Supplicii*, limitibus sive metis ligneis includeretur universus, ad turbas irrupturas areendas, & excludendas. Hæc, quæ, proportione suâ prorsus ita se *Nangasaqui* habuerunt; ad captum uniuscujusque præsentium, monenda, mettoriæque *Charitatis Vestrae* imprimenda, censui. Nunc autem, ad Christi pugiles *Iaponicos* intentissimis animis recurramus.

XII. Jam intrà pugna locum ac spatium o-
nanes, ignibus destinatae, victimæ venerant: Chri-

Q 2

fti in-

Apostatæ Iapones.

stī, inquam, milites Viginti quinque, Omurā addīcti (nam Trem reliquis, de numero pleno vicenda octo, ad gladium erant segregati:) cūm primū omnium ii, qui Sacerdotes erant, p̄æcente P. Carolo; Sacerdotum deinde exemplo, cæteri quoque sacrorum ordinum expertes, in genua sele provolvunt: tenerimēque suam quisque Columnas ad quam mox essent religandi, salutant, amplectuntur, exosculantur. Bonum factum! bonum p̄gnæ principium! si cætera pariter, apud omnes, deinceps quoque successissent. Et certè, hoc quoque novum rursus, retinendæ Constantiæ, calcarat, & hortamentum. Cuj mox vivacius aliud, & p̄æcedentibus multò penetrantius, accessit. In hæc quippe devotionis officia effusis Christi futuris propugnatoribus; en, ex urbe Nangas aquana repente Triginta superveniunt illi, quos, ab Apollata quadam proditos, &, à Prætore Gomia pridie comprehensos, suprà jam memoraverat. In horum triginta numero, Pueruli erant septem: Viduæ, undecim: matronæ conjugatæ dua, cœtri, Virilis sexus & ætatis. Hi omnes, cultissimi (tanquam ad nuptias, aut Sollemne festum) induti Vestibus (SS.), intrâ cancellos ligneos areæ, seu campi, supplicio concremandorum destinati, vincitib⁹ manibus, deducti sunt: sic, ut duo jam dabant diversa Christi-Testium agmina; numerumque universum conficerent, Quinquaginta Quinque capitum. Qui, de montibus, Nangas aquanis, utrimque descendentes, Jerosolymitanam præsentabant hodierna lucis turbam: de quâ Divus Lucas (T. T.); Cœperunt, inquit, omnes tuula DESCENTENTIVM (&, palmarum remos in manibus gestantium) laudare Denim, voce magis.

Apostatæ Iapones.

Et isthæc duo agmina, hinc quidem eorum, qui Omurā paullò antè venerant, illinc autem *triginta*, Nangasaquo recens supervenientium; *Martyrii sui PALMAS*, in manibus (quantum ad votum illorum, ac desiderium, attinebat) jamjam portabant; interque sese, lætis sonori consalutationibus, *DEUM Cœli, Palmarum assignatorem*, hilares celebrabant. Cum his autem jungabant, ex alia parte, extra cancellos, vota sua vocésque gratulatorias, (non sine dulcissimis lacrymis) *Christianorum illa, foris circumstantium, triginta milia*. Quantus, bone Deus! quantus tunc in colum ibat lætitiae mutuæ sonitus? Quot lacrymarum liquida pietas *terram illam & campum* irrorabat? Ingens profectò, longèque speciosissimum, erat & istud, *Fortitudinis inter supplicia retinendæ, illeccamentum*. Ac *Triginta* quidem illi, intrà metas, ut dixi, *ligneas introducti, stare tantisper, ac, suam quisque præstolari mortem, sunt jussi*; quam à *gladio* paullò post erant excepturi. Eam illi stationem, sicut imperatum erat, obsequentibus animis ac pedibus præstiterunt, è regione, & in oculis illorum, qui *flammis* erant adjudicati. Hi autem, mox *ustulandi*, suas quisque ad *Columnas*, quæ pro numero capitum (ut antè jam monui) Viginti quinque erant, colligari sunt cœpti; longam, & obliquatam, in seriem; sed, *vinculis* (quod quis, caussarum ignarus, meritò miretur) *laxis*, ac facillimè solubilibus; quò scilicet, si qui, doloris & flamarum impatientiâ, mortem cuperent præsentem effugere, *Christique Fidem* ejurare, sine magna mole sese possent endare, ac transfugere. Hi *LAQUEI VENANTIUM* erant (VV.): *Venantum, inquam, apostatae Iapones.*

Q 3

animas,

animas, in Interitum. Qui tamen, *Præfigi-
tis illæsis, pluent super Peccatores Reprobandos*
quos, è Davidis Vaticinio, manet *Laqueus, &
gnis, & sulphur, & Spiritus procellarum*: cò, quid
Iustus sit Dominus, & Iustitiam dilexerit. (XX.)
Cæterum in hoc *Deligationis ad Columnas nego-
tio*, servatus est *ordo quidam, silentio non peni-
tus prætereundus*; propterea, quod *Providentia*
*cujusdam divine singularis in eo, manifestissimi-
que, dextera reluxerit*. *Quod ipsum vos, quia*
*paucis audite; & in animos vestros profunde do-
mittitote.*

X X I I I. Erat, (sicut principiò ferè Narratio-
nis hujus dicere institueram) inter *Vintos pro-
Christo cæteros, etiam Matrona quædam adducta*,
Nangas aquianam ad supplicii aream; cò, quid
hæc, adversùs *Xoguni, Japonum Imperatoris, et*
*etum, amore J E S U Christi Patres quosdam Evan-
gelii disseminatores, hospitio suo receperisset. Ean*
unicam ob causam adjudicata flammis & ipso
fuerat. nomen ei, LUCIAE DE FREYTES (YY.): eratque hæc, quantum ex nomenclatu-
more conjectare licet, generis ortu nobili. Ja-
ponensem autem fuisse, Scriptores consenser-
unt. Hæc igitur LUCIA, toto, quo raptab-
tur ad mortem itinere, (quin & antehac) impræ-
mis autem, intrà ipsum denique supplicii futuri-
dium & arenam, à Deo votis quam ardentera-
expeterat: uti priùs, quam pro Christo exser-
tur, *Confessioni Sacramentalis* beneficio suam li-
ceret animam exonerare; propterea, quod op-
imæ virginis conscientiam delictum, nescio quid
gravaret. Id animæ suæ remedium, cùm in *Omuranā*, propter lictores, assiduo, tam suo, quid
succē-

Apostatæ Iapones.

Sacerdotum lâteri , adhærentes , adipisci nullâ ratione potuisset : oravit effictim Divinam pietatem ; uti iuxta Patris alicuius , seu Sacerdotis , & absolvendi potestate prædicti , latus , columnam ipsam suam , ac stationis situm , in serie comburendorum , sortiretur . Audiit eam , ac voti compotem effecit , clementissimus Deus : eoque sic rem disponente , carnifex , desiderii istius Matronæ penitus licet ignari , deligandorum ad palos hunc ordinem instituerunt : ut locis primis (finge tibi mente nunc , initium Principalis horti , Occidentem versus) tres viri Japones , (Antonii videlicet duo , ac Paulus unus ,) loco autem quarto , Domina LUCIA , continuò statueretur : Post Luciam vero , ab læva mulieris , illico P. Carolus Spinola , deincepsque mixtim cæteri : donec omnium viginti quinque capitum corporumque , flammis destinaturum , numerus absolveretur . Hic igitur , adoratâ suum apud animum divinâ Providentiâ , non distulit uti Confessionis occasione quam electissimâ , devota hæc mulier : & , quoniam , inervallo nequaquam adeò longo , singulorum inter se Columnæ distarent ; lictoresque deligatione finitâ jam recesserant , sic , ut colloquii vocalioris , extra aures arbitrorum , commoda jam daretur oportunitas : pie contriteque confessa LUCIA , de columna , ad quam religata stabat , à Patre Carolo (& ipso jam ad palum suum constricto) audita , absolutaque est , ingenti suo solatio .

XXIV. Quid ? (inquis) Non sufficerat huic LUCIA , pro Christo paulò post incendi vivam , & in fayillas redigi ? Usquéne adçò Confessionis erat opus onere , ut non supplereatur istud , à tam atrocis martyrio ? Respondeo tibi (quisquis hæc inter-

Q 4 jicis)
Apostatæ Iapones.

jicis) & respondeo , quod res est , brevitate summi . Si , Venialia dundaxat errata circumferre se , LUCIA hæc in conscientia sua deprehenderat : had dubiè non obligabatur ad exomologésin ; tamen valde utiliter eam optaret , & adhuc utilius usurpareret . Si autem Mortifero se reperiebat delicto premisive recens tunc commisso , sive veteri quodan (quod nostrum nemo scit , an gravatam se se ferit) imò , si & Dubiâ peccati Lethiferi Conscientia morderetur , sic , ut nullo modo se inde expidiret : ambigere non debes , Eam obligatam peragendam Confessionem fuisse (si modò illius obeundæ copia fuerit , citrè Fidei & Constantia præjudicium , apud Infideles) etiam ante martyrium . Quæ Responsio , saltem analogicè , potest & ex illa Divi Pauli sententia rationis suæ lucem accipere , quâ is dicit ; Si tradidero Corpus meum ita ut ARDEAM : Charitatē autem (quæ , i Charitas est , Christūmque revera ex animo dilit ; necessariò etiam mandata Christi servat ; consequenter & Mandatum ejus , De Peccatorum Mortalium humili Confessione ; cuius obligatio , Præcepti est Divini , & non humani tantum , atque Ecclesiastici) Si hanc , inquit , Charitatu Virtutem non habuero , nihil mihi prodest : ne COMBUSTIO quidem ; quam imaginarer ego mihi p[er] Christo me sustinere . (ZZ .)

X X V . Quapropter , partim exemplo devotissimæ hujus Heroine ; partim , & multò magis , doctrinæ istius veritate constrictæ , paveant , jam non p[er] illa modò (quas ad salutarem consternationem , in Catharina nuper Perutana , stimulavimus) sed frequenter etiam Coniugata Viduaque : nec non alii omnes , quicunque , in hoc punto , de Nostre

Apostatæ Iapones .

sitate confitendorum lethaliū peccatorum, seipsoſ, & non Deum aut Sacerdotem, miserrimam in frau- dem inducunt; quoties hi tales videlicet, per a- lia quævis Opera Charitatis, & Asperitati in corpore, supplere fatuè conantur accusandi - sui- pudorem ac difficultatem. Et tamen, prætermis- sâ Sceleris occulti detectione Sacramentali, non a- liud ſibi, quam, Diaboli Martyrium, hoc eſt, & con- ſcientiæ carnificinam, & ſempiternam Geheanam, promereantur. Non credis hoc? At Cremo- nensi matrona illi Nobili crede (repetam enim, & inculcabo, quod proximo quoque Sermone pro- duxi) quæ Sanctissimis Orationum, Jejuniorum, Eleemosynarum, & Domesticae disciplinæ, exerci- tamentis, ad mortem uſque, dedita, oranti pro ſe post mortem filia præcepit, ut defiteret; tanquam ab Opere pietatis, ſibi jam nec hilum profuturo. Quippe, quæ, propter enormia quadam detefan- daque (ut verba quoque illius ipſiſſima repetam) proprio cum marito fœdiſſimè perpetrata, nec un- quam (obſtantे verecundiâ) Judici conſcientiæ ſuę detecta, ſempiternis ſit flammis addicta. Vi- des, nihil (casu tali) ſine Confessione ſacrâ, Ope- ribus etiam Sanctissimis, in via Salutis, promove- ri? At; Contritioni (inquis) & Trifitiae, propter Occulta flagitia, iuſſitam: & hoc, ad obitum uſque meum; mēque dolore cordis intestino emaciens & eviscerans. SIC abominationes expiabo meas: dum- modo, ſine Confessione. Frustra, fruſtra, ſic quo- que, fruſtra! nam audi! Romæ, anno mil- leſimo quingentesimo, ſeptuagesimo primo, Ma- trona quædam, & ipsa Nobilis, abſente ad prælium Naupacticum, aduersus Turcas, marito, viro for- ri ac strenuo, ſollicitata diutiflímè precibus, ob-

Q 5 ſecratio-
Apostata Iapones.

separationibus, & muneribus pretiosis, à *viro* quādām *alio* nobili, noctem ejus ambiente: post multū temporis, & constantiæ, in tuenda sua pudicitia exhibitæ, vix tandem, ac ne vix quidem, nō que, nisi *Vice* duntaxat UNICA, consensit iū fœdum Adulterii cum eo flagitium: rēmque turpi opere perpetravit. Mox autem, & è vestigio admissi hujus sceleris, tantis est animi doloribus, & tristitiæ suctibus, obruta, pudore dedecoris: ut, iā morbum lapsa mortiferum, ex mœrere tandem extingueretur; sed, Adulterio per Confessionem, ob verecundiam, non priūs denutato & eluto. Quid exspectas? Semperna misera istius ad Inferos Damnatio (sedentis in Gehenna, jam annis cinq̄ta, sessuræque, quamdiu Deus erit Deus) revelata marito ipsius, Naupactico conflictu jam finito, per ipsammet uxorem, hoc est, adulteram, post obitum fuit. Maritus porro P. Luca Faneffri id enarravit, Sanctissimæ Capucinorum Religious tunc temporis celebri, per eas regiones locaque, Concionatori; hic autem, adultero. qui flagitium se auctore commisum, & totius mali tragediam, fide bonâ & ingenuâ fassus, extra Sacrum tribunal, est. (AAA.) Vides, infelix) vides; Non Tristitia quidem, &c, ad mortem usque concepta, continuatāq; mentis agritudine, super admisso clandestino turpi facinore, juvari peccatricem animam, aut è Peccati lethalis nexibus extricari si non accedat etiam Occulorum ejusmodi, offstallo clarius, ac vitro perlucidior, Confessio. Sed ad Historiam revertor; invitatus, ad digressionem hunc, ab Herode illa Lucia: contentusque nunc, quæ modò dixi, addidisse repetuisseque, jam si pius antehac inculcatam Scriptura fulminans.

Apostata Iaponce.

Sexta.

Sententiam , de Confessione nequam & insun-
ra ; QUI ABSCONDERIT SCELERA SUA ,
NON DIRIGETUR ! (BBB.)

XXVI. Posteaquam igitur (ut memorare cor-
peram) ad Columnam quisque suam , deligati sunt
ii , quos pro Christi confessioue flamma vivos ex-
spectabat ; cum jam in procinctu mortis , tam hi
viginti quinque starent , quam Triginta cæteri , ad
ferrum & jugulationem adducti ; advénit tandem ,
Nangasquo ex urbe , cum suo comitatu satelli-
tiique , SUKENDAYNIUS , Gubernatoris Gonrò-
ei (qui suppicio tam arroci non erat interfatu-
rus) Vices-acturus . (CCC.). Is , ingressus stadium
illud , cancellis ligneis , lato satis ambitu , unde-
quaque circumseptum ; ad medium ejusdem , ex-
celso se solio , Sinensibus instrato splendentèque
rapibus , sessum recepit . Idem fecit , ad utrum-
que Vice-Gubernatoris latus , pro suo quisque mu-
nere graduque , Iudicium ethnicorum reliquus con-
fessus atque ordo . Terribilis utique , tot simul ,
longâ serie , Tyrannorum conspectus ! terribilior ,
instantium suppliciorum propinquus intuitus atque
sensus ! sed , Timidis duntaxat , Incredulis (DDD.),
ac fluctuaturis . Nam , ad Fortitudinem Canstan-
tibus exaugendam , præter Stimulos complures ,
superius jam enarratos ; præter Dei item Gratiam ,
& coelestem opem , omnibus , bene præparatis ,
paratissimam & obviam : Stimuli & incitamenta
roboris heroici longè plura aderant & efficacio-
ra , quam Terriculamenta . Seriatim autem illa
pa ndam .

XXVII. Incitamentum ergo , Martyrii fortiter
tolerandi , PRIMUM (præter supra dicta) , CON-
CIO fuit , Igne divino plena ; præviâ Dei canora
laudea

Apostaræ Iapones .

laude. Cūm enim *Signum* jam dari cōceptum est, inchoandi cœlestis hujus *Holocausti*: altissimi Iætissimæque voce Pater *Carolus Spino'a*, Psalmum Sancti *Davidis* Centesimum decimum sextum exorsus: *Laudate, Laudate Dominum, Omnes Gentes!* *Laudate eum, Omnes populi!* Responderuntque alternis, cæteri Viginti quatuor, ad columnas cum *Carolo* deligati. Responderunt & *Triginta* illi, qui stabant è regione, intrâ septa, *capitu* dama-*ti*. Respondit, ut potuit, præ pio gemutu, devo-*tis* suspiriis, ac dulcibus interni motûs lacrymis, spectantium Christianorum *triginta* milium o-*mnis* circumfusa multitudo. Absoluto *Pla-*
mo, *P. Carolus* (sicut erat revinctus ad palum) conuerso ad *Vice-gubernatorem*, (in throno sedentem) & ad *Assesores judices*, vultu; *Conu-*
nem est exorsus, idiomate *Iaponico*, inflam-*matis* tissimam: in qua *Vanitatem* ostendit opinionis
eorum, qui suspicarentur (ut *Gentiles Japones*) aut fingerent atque criminarentur (ut *heretici*
Britanni Bataviique, *persecutionis* illius primi con-*citatores); Religiosos Europæos*, tot per terræ
& æquora venientes in ultimas Orientes Insulas,
Iaponia potius *Monarchiam*, *Hispano* subdendam
dominatui, quâm tot *Animarum errantium mil-*
lia, *Cælorum Regi adducenda*, querere & affer-*are*. *Vanitatem* quoque & pernicioseas *nugas*
Idololatriæ, Deorūmque fictilium cultūs, potenter
ante oculos posuit: potentissimè vero, *Chris-
tiana Catholicaq[ue]* Fidei *Necessitatem* ad Salutem &
jusdémque incorruptibilem, & omnis scissionis
impatientem, *Vnitatem*; *Quam Veritatem* (ad-
dit, sub orationis finem) ego nunc confessim me
meorūmque Sodalium horum morte, (quæna-
de

Apostatae Iapones.

Deus dabit) obsignabo. Conversus deinceps ad Lusitanos adstantes , plurimumque flentes ; consolabatur eos : & , ad Christi Fidem , omni virtutum honorumque operum Sanctitate condecorandam , incitabat acerrimè , Cujus Sermonis fructus is fuit : ut ex eorum , quos Carolus tunc affatus erat , numero , nonnemo de primis & locuplesioribus , confessim relinquere Saeculum , & Ordinem ingredi concionantis , decreverit . Quid censes , charissime ? Num non Efficax valde Calcar istud PRIMUM erat , ad instantis , aut potius ad superstitis , mariyrii consummandum cursum ? Cuitamen , ut efficacius adhuc multò foret , etiam ALTERUM mox successit ; priore fortasse non inferius aut languidius .

XVIII. Dum enim adhuc in Epilogo concionis P. Carolus ; in genua se demittunt longa serie Triginta illi , quos saepius jam memoravi , gladio adjudicati : in quibus , ut dixeram , Viri , Vituduæ , Conjugatæ , puerique erant ; Inter undecim verò Viduas , ISABELLA , cognomento FRANCANDA , Dominici Georgii (ante triennium pro Christo exusti) relicta conjunx , gente Lusitana . Hæc , cum viro quondam suo , P. Carolum , contemptrix periculorum & minarum Imperatoris , hospitio pio , propter amorem Christi , suscepserat : ob eamque postea caussam , & Vir olim mori Iesus erat , & Isabella tunc mortem exspectabat . Ea igitur ipsa mulier , ad finem perducta concione ; verbis spirituali Filia dignissimis , affectuque sancto plenis , acclamavit Patrem Carolum : ac vale dixit . Quoniam autem & filiolum illa habebat , annorum quatuor , Ignatum nomine ; quem (Divi Ignatii Loyola festâ luce natum) Carolus ipse sacro fonte tinxerat :

Apostatae Iaponæ.

tinxerat: interrogat Carolus; *Parvus Ignatius binam sit?* (nam, matri retrò inhærentem, tardum cum adverterat) Illa, retrorsum versa, complixaque brachiis filiolum, & in sublimie effecit:
En, inquit, en, Pater! Hic meus est Ignatius!
Hunc ego iam statim ei Morienzem offeram; à quod
Vivum accepi Conditori, inquam, Deoque meo.
Simulque parvulo mandat; Iret oxyüs, & Panis
Caroli se pedibus adyolveret, *suprema Beneficiorum impetrandæ causâ.* Id, quod illico puer
secutus est, maximò circumstantium omnium
nimi sensu motuque: sic, ut (solà tunc siccâ, immobilique, Heroinâ matre) plerique cæterorum
solverentur in lacrymas; attoniti tantâ Innocentis
æstatulæ promptitudine, spectaculi insuetudine,
devotâ gestuum compositione, formæ tenue
venustate, vestiûmque decentissimo cultu, quo na
ter cum exornatum, tanquam martyrii candid
tum, produxerat. Perfunditus veneratione
mandata, potitusque bene sibi precantis beneficio
puerulus; à *Patre Carolo revertitur*, matri se redi
diturus, & stationi suæ, cùm ecce, *Vice-governor*
toris imperio, stringuntur in puncto acinaces; si
xiuntur per ordinem illi, sexus utriusque Trigua
ta: capita continuò *Tria quatuorve*, ante rever
tentis Ignatioli pedes decussa, procumbunt. Non
terretur interim puer: sed ad matrem, uti cappe
rat, ire pergit. quod, dum facit; en! & manu
caput atque truncum, ante se provolutum, censit.
Nec illacrymatur tamen, nec expallescit, ut ne
consternatur quidem; sed potius, in vestigio hil
ium, cerviculam & ipse suam exporigens ap
cansque, vultu hilari decollatur nemine spectu
rium non obstupescente: innumeris autem, ab

Apostatæ Iapones.

cum suspicio, illacrymantibus. Deus bone! quā forte, quā potens, quā flammēum *Irritamentum*, & istud esse oportuit, iis, qui Christiani certaminis agoni supererant? aspicientibus ē propinquō, Inter triginta capite plexos illos (tanquam *victimas* *preambulas*) tam hilariter excepisse ferrum, non tredecim tantū matronas sed septem quoque *Parvulos*, & in his, ætate minimum, propemodum adhuc *Infantulum*? cùm profecto, revinctorum ad *Columnas* sibi quilibet illud *Divi* posset *An-gustini* succinere; Ibi, tot *Pueri* & *Puella*! ibi *Omnis* *etas*, & *graves* *Vidua*! Tu non poteris, quod *isti* & *iste*? An vero *isti*, & *iste*, in *semetipſis* (id potuerunt?) ac non potius in *Domino*, *Deo suo*? (EEE.) Magnum igitur, & hoc S E C U N D U M, fuit, ad retinendam *Fidem* atque *Perseverantium*, ē spectaculo, adhortamentum. Sed, quod sequitur, TERTIUM, antecedentibus fuit omnibus ignitum magis & emphaticum.

XXIX. Cùm namque *Triginta* jam omnes ferro concidissent, & eorum *Capita* suffixa contis, ad terrendos, qui pugnæ supererant, palam illic omnium oculis, ē regione proposita, eminerent: tunc demum (nemine adhuc recantante) singulorum etiam, circum *Columnas*, succendi *rogus* est cœptus; insanissimā, tam intus incendentium, tum foris adspectantium, barbarorum tumultuatione: Christianorum autem, tot millium, cum gemitu, lacrymis, acclamatiōne; quasi mæror quidem, *Spiritus* *gaudio* mixtus, excitabat, ob tot simūl eorum, quos in *Christo* *Patres*, quos *Fidei* *magistros*, quos *Conscientia* *arbitros*, quos *Evangelii* *præcones*, quos inter adversa consolatores habuerant, ē vita discessum, & jacturam. Quibus proinde, tot disso-

nit vo-

Apostatae Iapones.

nè vociferantium, clamoribus ac fremitu, factus est, ut religatorum ad Columnas, & ardere incipientium, Vox vel prorsus, vel propemodum nulla, percipi valuerit. *Distabat autem, à singulis eorum, Ignis per circuitum pali, à pedibus (plerique tradidere) Geometricis sex, aut septen-
tive (ut aliis quidam loquitur, in re nihil admodum discrepans) ad tres bicubitos (FFF.): ut, quantò lentius, tantò quoque cruciabilis, tor-
rentur; neque, sicut alii vulgo, combusti breviore morâ, suppliciis per compendium defungentur: sed, per spatia temporis admodum producti,
longum & atrociter affarentur. Stabant nihilo-
secius ad palos suos, jam incinctæ flammis, Hasta,
martyrio designatae. Viginti quinque Omnes, (si cu-
cipiendas excipias) immotissimo corporum sita:
Omnes, oculis in cœlum inconnivè directis: O-
mnes, inter cruciamenta flamarum incredibili,
nullisque verbis explicanda, perseverantissime:
tanquam adamantina quædam erectæ STATU. Quocirca vicissim, Statuarum instar, à praesenti-
bus illic, aspectabantur. S P E C T A C U L U M.
Præsidi Iudicib[us]que stupescendum; ad exprobra-
tionem paganæ tyrannidis. Spectaculum, lacy-
mantibus Christianorum populi; ad incitationem
Fortitudinis. Spectaculum, Japoniæ universæ, gen-
tilib[us]que; in Fidei nostræ sigillum & confirmatio-
nem. Spectaculum, glorificato Deo; jubilantibus
Angelis, persequenti Mundo, confusis & pudifi-
catis Luciferi legionibus. Spectaculum quoque
C O E L O, coronas præparanti; Solique, fortitudinem
tantam aspicienti: cum fumus, & nidor Sacri-
ficii, sursum ad Sidera volitaret. Spectaculum
denique, Batavis etiam & Anglis sectariis, flamm-*

Apostaræ Iaponæ.

tum hujusmodi primis follibus & incensoribus: cuj
Theatro (tam numero) quid ipsi Simile, suis
de Sectis ; ac magistris opponent ?

XX X. Duravit autem , ab horis *antemeridianis*
cœptum, hoc *Incendium*, in tempus usque *po-*
meridianum, in longum , aliquorum producto cru-
ciatu. *Primus* , ex omni numero , cœlum e-
volavit P. *Carolus SPINOLA* : cuius *vestibus* ,
cūm lignorum ardentiū frusta , pectori sinuique
insilentia , tenaciter hæsissent : exustis ille vincu-
lis ac funibus , & magnâ præterea corporis parte ,
concidit pronus in faciem ; expassis utrimque gene-
rosis palnis terram complexus : pruñisque flagran-
tibus , velut osculum figens , *exspiravit*. Post
hunc alii per ordinem , atque alii , *in genibus omnes* ,
aut etiam *in carbonum osculis* quidam , extinti .
Quorum ultimum omnium Pater *Sebastianus CHI-*
MURA , Societatis Iesu , solidas tres tostus horas :
decussatim compositis ante pectus , manibus (post-
quam exusta pridem vincula fuerant) & amabiliter
infixis cœlo oculis , in stuporem rapiebat omnem
circumstantium universitatem . Atque in hunc
modum ex Viginti quinque capitibus , *flamma devo-*
ris , Animæ Viginti due de cineribus , tanquam
Phœnices , in *Paradisi cœlestis* vertices evolarunt :
ingentia profecto , numerosaque *Fortitudinis* , ad
finem usque retinenda , proritamenta .

XX XI Viginti due (inquis) *Anima* , de con-
tubernio capitum Viginti quinque ? *Vbi sunt igitur* ,
ad numeri totius , & gaudii , explementum , TRES
reliqua ? Jam (dilecte), jam audies . Nimirum ;
non obstantibus tot , ac tam potentibus , ad *Con-*
stantiam perseverantem , *Stimulis* : T R E S (prôh
dolor !) *Tres Personæ non tenuere palpam*. *Ec-*

R

quana m

Apostatae Iaponæ.

quanam, ex illis? (rogas) aut, cuius soris, capie
LUCIA forsitan! (divinet aliquis) nam hæc jo-
la, tot inter Viros exurenda & ipsa, sed imbel-
lis Fæmina, simùl vincita steterat. Hæc, credo,
defecit. Nec mirum (dicit alius): quippe, ~~Sixtus~~
fragilis, lubricus, infirmus, instabilis: ac, tam in-
tens dolorum acrium, quam, gaudiorum & volunta-
rum appetens. Hæc tu quidem. Sed fallere,
quisquis de Muliere hac tam iniquè suspicari.
Enim verò, stetit, perstetit, erecta mansit, tanquam
COLUMNA IMMOBILIS, LUCIA hæc SPON-
SA CHRISTI (GGG.): duravit, perseveravit,
vicit, triumphavit. Hanc illi quippe Fortitudi-
nis Efficacem Gratiam contulerat is, qui respet-
humilitatem Ancilla sua; tam demissè paullò au-
tè quærerentis, & obeuntis, *sui*, de Peccatis, ~~ac~~
sationem. Et quæ igitur (inquis), quæ Personæ, u-
omni reliqua multitudine, non tenuere Confus-
tiam? Audi.

XXXII. In parte campi extremâ, ad ipsum
montis principium, (propone tibi mente, pede
collis castellani, cuj Divi Vdalrici Sacellum au-
licum insistit) tres erant JAPONES, ordinâcu-
jisdam Religiosi: quem nominare, non est neces-
se, tametsi possem. (HHH.). Hi, inter quatuor
ultimos concremandos constituti, tametsi primò
robur simulantes, & qualemqualem alacritatem;
simulac tamen admoveri flamma, succendique
pyra, copta est; non diu tenuere stationem; sed,
eximere se vinculis, & ardore, laborarunt. quod
utique, (sicut in superioribus dixeram) propter
funium laxitatem, in proclivi fuit. Notavit hoc
continuò quidam; qui, inter eos, medius allige-
tus, ad palum stabat suum, Religiosus alterius.

Apostatæ Iapones.

dinis. Ludovico Cavára nomen erat: qui, inter ephebos quondam Arimanorum Regis, Protasii, educatus, postea, Ioanni Michaëli, Filio Protasii, à eubiculis fuerat. posteaquam autem à Fide Michaël (velut in Protasio memoravi) descivit: ne periculum ipse Salutis proptiæ, cœlique iacturam, incurreret (quam exspectare debent omnes illi, qui apostatis, impiis Ecclesiæ desertoribus, ac venenosis Hæreticis, crebro, & assiduo, consortio, cohabitatione, familiaritatéque nimis intestinâ, junguntur): religionis Christianæ *transfugam domum*, & unâ, fortunas suas omnes honorésque, Cavára deseruit; ingressùsque tandem Societatem IESU, Coadiutoris in ea *domestici* partes, vir licet domi suæ nobilis, egit. Hic talis igitur, deligatus (ut dixi) medius, inter Tres illos nutantes, accerrimè cœpit eos, & Zeli divini plenâ concione, suæ vocationis, & arrepti certaminis, & capessendæ Coronæ, commonefacere; idque multum, ac diu. Et in UNO quidem Trium illorum tantum profecit, ut is ad columnam suam & Ignem (unde, vinculis enodatus, jam exsiliérat) regressus tandem fuisse perhibeat: nonnullique pro comperto affirmârint; Eum inter flamas denique, transfugii sui pœnitentem, vitam posuisse. Quia tamen id non oīnibus passim tam clarum contestatumque fuit: *nomen hominis illius, prudentis cautelæ caussâ* (ne fortasse pro indubitate Vero Falsitas irrepereret) catalogo reliquorum, pro Christo exustorum, non est insertum; sed expunctum, etiam in hunc usque diem, remânet. Quid autem? cæteri Duo quid? Nihil in iis Exhortator Cavára profecit: sed, mortalium infelicissimi non monitorem tunc, non spectatores, non grande

R 2

Scan-

Apostatae Iapones.

Scandalum, non reboantem conscientiam, ne Christum Judicem, aut vindicem Deum, non tortores Diabolos, & Gehennæ ineluctabilem Æternitatem, reveriti; ligamentis se suis, non multo post cœptum jam Incendium, exsolverunt: incredibiliique Sociorum ardentium animi cum dolore, pyram uterque suâ dissilentes, ad SUKENDAYNI, Vice Gubernatoris, tribunal, atque ad Judicium Japoniorum subsellia, provolârunt. Illic (malum, & nefandum! in genua provoluti, voce clarissimâ, agnoscite! (clamabant) date veniam! conservate nos! & in gratiam recipite vestram, Clemensissimi Domini! Nos enim iltum infelicium istorum Christianorum, cum eo, Christianorum omne nomen, abjicimus, curramus, & execraramus: Deos autem Iaponia, Xam, & Amidam, adoramus. Hæc nebulones illi.

XXXIII. Quid deinde? quid exspectatis, dilectissimi? Gratiam (opinor) & verba blanda, & complexus, & oscula & honores, & divitiarum congeriem, & voluptatum fluvios, & formosorum conjugiorum hymenæos, & horum similia alia: perfidia sacrilega, detestandique transfugii, premis, sicut adversarii nonnulli faciunt religionis nostræ talia procùl ostentantes, & verbis coram offerentes: non rarissimè vero re ipsa præstantes, iis; qui à nobis ad se in Virtenbergiam, in Saxoniam, in Bataviam, in Angliam, religione majorum orthodoxæ desertæ, transcurrunt. O, pulchram talium Ecclesiam, super talia fundatam! Sed, Nunquid his similia, & Iaponniis istis Apostatis, præmia reponsa sunt? Similia quidem certè speraverant. Veram, Nihil minus illis, quam horum aliquid obtigit. Contraria potius omnia, & è regione pugnantia (sic quippe fas, sic decens erat). Incentiamque,

Apostatae Iapones.

namque, unā cum Sukendayno , supplicii *Præfides*; partim admiratione virtutis heroicæ cæterorum, qui sibi, & Christo, constabant; partim contemptu ignaviæ perfidieq; transfigarum: contrà morem quidem omnium retrò præcedentium desertorum; quin & contrà callidam intentionem *Vinculorum*, *laxius circumpositorum*, quò promptius ad fugam, è flammis, illicerentur: *divino* tamen quodam eorum animos incitante *stimulo*, quid, quæso, quid fecerunt? A P O S T A T A S hos *Duos*, manibus iterum pedibuscque constrictos, reportari denuò, conjicique *in flamas*, præceperunt; plurimùm licet obnoxieque repugnantes, & hominum *Deorumque opem* insanis clamoribus implorantes. Ibi (quò *præmia fallacis mundi* videoas) in articulo temporis consumpti sunt, & in favillas redacti. At, *Reſipientes* utique? *tunc saltem* denique, cùm præsentis viræ Spes omnis interislet? *Nequaquam*, ac, *nihil minus*: sed potius (ut clarissimè videores oculis, & utraque manu palpare, horrendum in eos, sed justissimum tamen, Dei furorem) ii, qui à Sancta *Perseverantia*, quin & à *Fide ipsa*, semel defecerant, in utriusque ruina ac desertione turpiter & obstinate permanserunt: usque; adeò, ut, non jam pro tribunali tantummodo, sed in ipso quoque, (*Infernī prodromo*) *Incendio*, scelestissimi *Amida*, (*Japoniorum*, *Demonis* verius, quām *Idoli*) *nomē exsecrabile* crebris, assiduis, & insaniis boabitibus, implorarent: ejusque in *nominis* media flagrantique *invocatione*, damnatum ambo Spiritum exhalarent. Itaque, *tanta* quondam (tam diuturno in carcere) *passi, fine caussa* (III.) sinéque fructu, à *Gehenna* præsentis temporis migrarunt ad *Gehennam* alterius sæculi *sempiternam*: imple-

R 3

tumque,

Apollatae Iapones.

tumq; in duabus his diversis occubentium facti-
nibus est, quod *Salvator* quondam dixit, de di-
cessuris in disperia, pro meritis, loca; Et ibi
hi (desertores) in *Supplicium aeternum*: Iusti
tem (in quibus cæteri quinquaginta duo (in re-
tam eternam.

XXXIV. O, O, *Iudicia Dei*, miranda quidem,
etiam hic & expavescenda: semper tamen iusfi-
sima, & æquitatis plena! Nam, ecce! (dilectissi-
mi) ecce! Hi Duo, Hi, inquam, ipsi Duo erant illi
qui in carcere nuper *Omurano* (non nihil etiam co-
rum peccatum & contumaciam adjutante Ter-
illo, de quo dixi, fluctuatore; quem vix tandem, G-
vára exhortatio reduxit ad Columnam) captio-
rum omne contubernium, in re GRAVI turbatoe;
&c, super hac admoniti, superbè, cervicose, &
sperè, obstinatèque, rebellàrant; OBEDIRE con-
tumaciter NOLENTES. quibus (velut retuli)
P. Carolus Spinola, cùm ostendisset illius Deli-
scandalum & magnitudinem, posteaquam nihil
secius eos in sententia perstare vidit; ex parte O-
mnipotentis Dei comminatus vindictam erat; pra-
sente, sicut dixi, *Carceris Omurani custode* quodam
Iaponio. Hæc nunc illorum sceleris vindicta, hoc
Caroli super illis vaticinium, etiam illo ipso raro
excubitore barbaro (qui suppicio, rebulse ad
Nangasaquium gestis, præsens adstiterat) agno-
scente, testante, venerantèque, ad unguem est im-
pletum.

XXXV. Hic videlicet *Peccatorum* fuit *Lati-
liam*, in his *Apostatis*, verè pestifer, verè male-
cundus *Fructus*. *Defectio à PERSEVERANTIA*
resultus ab Ordinis sui suscepta professione: *fugium à FIDE illa*, sineq; a nulla *Salus*: *Ex-
istimatio*

Apostatæ Iapones.

ratio regis regum JESU Christi: adoptatio contraria, Diabolici cultus ac mancipatus, in adorando, per novissimam impietatem, Amidā: Dispendium omnis (per acta præcedentia collecti) boni nominis & famæ: Interitus denique corporum, interitus animarum, & indubitabile sine fine tormentum. Quis jam proinde te non timebit, ô Rex gentium? (LLL.) qui Claves habes mortis, & Inferni: aperies, & nemo claudit: claudis, & nemo aperit. (MMM.) BEATVS ergo, Beatus multum homo, qui SEMPER est PAVIDUS! (NNN.) & qui cum meū ac tremore Salutem suam operatur: sicut sanctissimus Paulus nos monet. (OOO.); nequando FIDEI vera, ne forte PERSEVERANTIA FINALIS, irreparabilem Ruinam & iacturam quis incurrat: & vel hac, vel illâ, vel utrâque, in Peccati præcedentis pœnam excidat. Quis nostrum, charissimi, quis est omnium, in utroque sexu, qui certus sit; Non commissum à se Peccatum aliquando, vel Vnum, vel plura GRAVIA: quæ Divinus oculus insculpsert eterna memoria; quæ divinus digitus inscripsert rationum suarum tabulario: propter quæ, suo quandoque tempore, maturius, aut tardius, sed aliquando tamen, iustissima vindicta caussâ nos deficere permittat à Sanctissima FIDE, sicut plurimos: desciscere à Santa PERSEVERANTIA, sicut inumeros: Sic enim sanè defecit Saul, rex Hebreus; sic Iudas Iscariotes, Apostolus; sic Nicolaus Antiochenus, Diaconus; sic Origines Adimantius; sic Terullianus Afer; sic Ruffinus Aquilejensis: Ecclesiaz primū Doctores; postea desertores, & oppugnatores. Sic Anglia Rex, Henricus Octavus; sic Christianus Daniæ: sic Omuræ nuper Principes, Tan-

R 4 gōdonus,
Apostatae Iapones.

gōdonus, pater: & Mimbudonus, filius. sic alii apud
alii, sine fine producendi. Defecerunt, inquam, ac
transfugerunt: & collapsi sunt, incorrectō & irre-
fuscatō præcipitio. Et cur? In pœnam Omnes, &
in ultionem flagitiorum antecedentium: non qui-
dem uniusmodi, sed G R A V I U M tamē, & Deo
plurimū displicentium.

X X X VI. Horum omnium Interitu lamenta-
bili, sapiamus (quæso) nos: sintque magistri nobis
retinendæ propriæ Virtutis, alienæ perfidia la-
psus atque fossæ. Ne in alterutram harum vo-
ruginum, (in quas, hinc quidem deserta Fides, il-
linc autem excussum Perseverantia jugum, præ-
cipitat) incidamus; diligenter, obsecro, præ-
veamus certa quædam Peccata, ad utrumque vul-
go pedes lubricos disponentia. Ac FIDEI
quidem N A U F R A G I O (sicut id appellat divi-
nus Paulus) præstruamus aditum, & fluctus; fu-
giendo Dubitationes Omnes, circa FIDEM, Vi-
luntarias. Ob inutiles enim, in ea, perplexi-
ties, naufragaverunt eorum plerique, quos modi
nominavi; frangentque navim, qui deinceps erunt
in posteris nominandi. Quin & hac tempestate,
percunt in mari hoc procelloso, qui prius delin-
quent (in utroque sexu) per Immodicam Scrutan-
dorum Dei mysteriorum Curiositatem: per tur-
gentis judicij Superbiā: per nimiam & ineredibī-
lem sui, in rebus etiam Divinissimis discutiendis;
Fiduciam. Quam temeritatem intolerabilem in se
suāmque animam, suscipiunt, (&, frequenter ad-
modum) Homines, omnium scientiarum rudes, ac
planè de plebe. quorum audivi subinde, subsan-
tores quosdam, sublimissimarum rerum & Contro-
versiarum, sese constituere Judices, ac Dirempcio-
audae.

Apostatæ Iapones.

audere. Longius alii, (dicam & , Absurdius) progreduuntur : De Colore (quod dicitur) oculis etiam caxis , ferendo iudicium , ex imaginarii cuiusdam radii Falsitate. Vident enim , & audiunt , (exemplis ut agamus) in urbe quapiam acatholica , seu Imperiali , seu quacunque alia Reipublicae politici Ordinem ; Sectariorum in templis confessas , & cantilenas ; nigrantis modestiae Stoicum vestitum ; affectatæ lenitatis composita verba ; ci-vium hæreticorum affabilem humanitatem : & his similia dissimiliave. Quare confestim exclamat ; *Ah ! mortales , probè moratos ! Et hos , credat aliquis , perire posse ?* Apud Catholicos autem nostros (utope , quibuscum assiduo versentur) è contrario ; Scandala subinde , nec rarissimè , no-tant , tam profanorum , quam Ecclesiasticorum : interdumque & Primorum in his Capitum (quid enim manifesta negemus ?) & vociferantur , ex tem-pore , sed non ex æquo bonoque , non ex rectâ ratio-ne ; Verè , verè , P A P A T U S Omnis , nefaria Ba-bylon est ! Quis , apud hos tales , putet inveniri Cœ-lum ? aut , non aquæ facile , fortasseque expeditius , apud nostra religionis adverjarios ? In hunc modum , cùm tam perversè judicium fertur , homines privatim ac singillatim : in hunc modum , urbes tandem & communitates universim labant , & in FIDE saltem intepescunt : donecad extreum congelascant , & in Hæresis glacie pedem ac Salu-rem frangat. Et Cuiusnam ? aut , Quorum , cul-pa ? Profectò , Nostrâ sotorum : qui scientes , pruden-tes , in offensiones & Scandala per ejusmodi trica-tiones , incurrimus. Nostrâ ipsorum (iterum enim , iterumque éadem clamare , non desinam) nostrâ (in-quam) culpa malitiique ! qui primam ipsimet malè

R. 5 dissolu-

Apostatae Iapones.

dissolutéque vivimus: deinde, ex *aliorum flagitiis*
vitâ nos offendicula capere, non tam sentimus,
quâm simulamus; ut nequitiis nostris pallium cir-
cumponamus. INITIUM (audacter dico) ini-
tium fluctuationis omnis, & NAUFRAGII Fidei,
revera ex nobis metipsis est. NEMO, sancte fe-
vidéque vivens, & certus adhærere semper Deo,
poterit unquam aliena vitæ vel hypocrisi, vel im-
probitate, subverti: NEMO LÆDI, NISI A
SEIPSO. Vidisti, miser, inter hereticos, qui di-
comptis tibi moribus, probarentur? Atqui at-
tendere jussus es ab eis, qui Veniunt in vestimen-
tis ovium: & intrinsecus sunt Lupi rapaces. (PPP.)
Vidisti, politicè modesto vultu, cultu, incessu, se-
mone, gestu, hujus mundi oculis placentes, sedis-
rios? vide, num & *divinis?* cùm sine Fide (*vera*)
sit impossibile, PLACERE DEO. (222) Vi-
disti apud illos, fortassis tres, sex, decem, viginti,
*triginta, (si tamen tot) simulatae pictaque prohi-
tatis? Cur ergo non, pro his diffictis pauculis, &
contrario notasti apud eosdem centum millia ma-
nifestæ pravitatis & nequitiæ? Audisti de quodam,
aut quibusdam, qui de nobis ad eos transfugerunt.
Et, quosnam igitur? &, quales &, quâ famâ? quâ
caussâ? quo stimulo? quo morum splendore? Nun-
quid aliquis ex SANCTIS, ad illos, aut SAN-
CTITATIS ergo, commigravit? Vidisti, et
opposito, audistique, inter Catholicos, qui vixerim
*ali quando, quive viverent adhuc hodie, flagiti-
sè, etiam in Culminibus, & iis quidem, Sacrae
venerandis. Cur, quæso, non intuitus vicinus
*es, pro illis *Improbis*, ingentes *immaculatæ* sanctæ*
que viventium populos, & exercitus? Vidisti, hi-
diernâ in Tragædin, deficientes à Bono rectoque,
*DUOS,***

Apostatae Iapones.

DUOS, aut, ut multūm, T R E S ? Cur non aspicis
ē diverso, pro pauculis illis lapsis, in sanctitate
fortiter perstantes alios. QUINQUAGINTA
DUOS: Cur Oculus tuus Nequam est, (RRR.)
quia ECCLESIA Bona ? quæ, præcepto divino con-
venienter agens, non omnia statim rigidâ falce
rescindit, aut coæquat: quæ, inter triticum, aliquo-
usque Zizania quoque tolerat, usque ad tempus mes-
sis ? quæ, filios suos, etiam sensim degenerantes,
sæpe diu, Spe Pænitentie, sustinet, nec statim ex-
turbat. Siquid igit̄ vides, siquid sapis, & tibi
consuliss; præteribis Caliginem Alienam: & tu po-
tiūs, etiam inter Opata (vitiorum proximi) stu-
bis, ut Carbunculi fulgere Gemma, Virtutibus: &
sicut Luminare, resplendescere, in medio nationis
prava ac perverse. (SSS.): nugas tricásque dispu-
tatiuncularum, de FIDEI rebus, dimittes; ne,
Altūm sapiendo, & non timendo, (TTT.) ruas:
ne fortè, qui naturalibus Ramis non perpercoit (Vi-
ris, inquam, Religiosis, quos hodie, labi permis-
sus, inter Iapones vidisti) nec tibi parcat, Oleastro,
(VVV.) hoc est, Profano. Crede namque mihi!
Vetus istud & verum adagium est; Neque Deus ir-
ridetur, neque FIDES & OCVLVS iocum patiun-
tur. Amoveamus ergò, quæcunque possunt,
& solent, ad FIDEI prædisponere NAUFRAGIUM:
sed in primis, Sectarum & Hæreſeon fau-
res, atque Conscientia Bona neglectum.

XXXVII. Ut verò, nec in PERSEVERAN-
TIÆ-Bonorum-Operum, ac Virtutum, &c in san-
ctæ Patientia, jacturam irreparabilem illabamur;
postquam emundati jam sumus à Conscientia ma-
la (charissimi) Peccatis nostris omnibus, & Occul-
tis Lethiferis, ejectis; ne propterea posthæc tor-
peamus;

Apostatae Iapones.

peamus, sed magis satagamus, ut per BONAO PERA Certam nostram Vocationem; & Elestrem, faciamus. Hec enim facientes, non peccamus ALIQUANDO (sicut Apostata Iapones hi peccarunt, & peccatis immortui sunt): sic (& non aliter) abundanter ministrabitur nobis Intritus in aeternum Regnum. (XXX.) O, quanta fecerunt, quanta passi sunt, omni semper ævo, qui cunque PESSEVERARE voluerunt! & haec PRIVILEGIATAM à DEO GRATIAM & Congruo promererit. Et his ipsis (quos hodie produxi) pro Christo exustis, & ex aliis, eorum fratre coævis, JESU pugilibus, quid non plerique pisterunt? quam asperè Martyrio suo præluserunt? Quam rara, de iis? quam, & admiranda pariter, & imitanda, legimus? (XXX.) Cilicinum thoracum gestasse semper nonneminem (ZZZ.); & eo vestitum, in flammis etiam ac cinere repertum? Atrocis flagelli verberibus, alium in corpus suum, tenerè quondam enutritum, quotidie deservisse? (AAAA.) In singulas septimanas, diebus certis, alios (& hoc, Pueros Tredecennes, &, marijngatas fœminas) anno toto iejunasse? in precibus flexo poplite, crebros, & assiduos? ab usu Coniugii legitimo, de consensu mutuo, frequenter abstinentes, ac longo tempore, fuisse? denique, Carcer suam modis omnibus Spiritui subjugasse? Imitemur, (per Salutem nostram!) imitemur eos! alius aliter, suo quisque vel modo, vel modulo; dummodo, cum fervore; & hac præcipue septimanæ, quæ tota Domini Patientis est; ut & tota nostra sit compassionis ac meriti. Si enī compatiemur (in hunc modum); etiam glorificabimur (BBBB.): si commoriamur, & convivemus; si sustinebimus; & conrigemus.

Apostata Iapones.

conregnabimus. (CCCC.) Nec obstent nobis (quod minus ad hanc , aut Martyrum istorum , aut Regis- Martyrum , imitationem aspiremus) Peccata no- stra : non, temporis, ad emendationem nostri, ni- mia parvitas , & arcta spatia dierum ; octo putat, vel decem. UNA H EBDOMAS , (Granata , viro Illuminatissimo , teste) VNA , inquam , Hebdomas , in Pœnitudine peccatorum serio consumpta , cum a- pe divina sufficiens est , ad plenam uniuscuiusque Conversionem . (DDDD.) Neque tamen post Con- versionem obtorpeamus ; sed crescamus potius in Virtutum exercitamentis , & Operum Bonorum sol- licito fervore : ut , Quodcumque potest facere manus nostra , instanter Operemur . (EEEE.) In POR- TUM Pœnitentie , omni nos conatu , referamus ; & , cum in eo jam erimus , in eo , quam possumus , intentissimo studio perseveremus . Pro Peccato- rum pestiferis expellendis Fructibus , è contrario , DIGNOS , ac delictis nostris commensuratos , POE- NITENTIÆ FRUCTUS (FFFF.) FACIAMUS . ad quos , si minus potenter EXEMPLA nos ist- hæc TRAGICA permovent ; si , more heterodo- xorum (quoties historiis , extra Scripturam , res agitur) imperiè vociferamur ; AD LEGEM , AD LEGEM MAGIS , ET AD TESIMO- NIUM ! (GGGG.) : permoverat sanè LEX Divina nos , quia Confiteri jubemur alterutrum (homo ho- mini , & non , Deo soli) peccata nostra ! (HHHH.) Provocet (agè) nos TESTIMONIUM illius , de quo scimus , quia verum est testimonium eius (III.) cuius verba sunt ! Si Confiteamur Peccata nostra , Fidelis est & Iustus , ut remittat nobis . (KKKK.) Incitent mine nos & præfagia , divini Siracide , di- centis ; Si Pœnitentiam non egerimus , incidemus

in ma-

Apostolæ Iaponeæ

in manus Domini, & non in manus hominum (LLLL.) Horrendum est autem, Incidere in manus Dei Viventis (MMMM.), & occulta nostra omnia, pervidentis. Quod si verò etiam posthac adhuc Amari nimiùm gustui nostro FRUCTUS hi POENITENTIAE videbuntur: eja, cum Di-vo Augustino, iterum nobis atque iterum; in au- res clamemus; Melior, melior, milliesque melior est NVNC Modica Amaritudo in Faucibus, quam ÆTERNUM tormentum in Visceribus! [NNNN.] Cogitemus insuper, & NECESSITATEM: pri- mūr quidem Patientia ac Perseverantia in bue cœptis; quam [prōh dolor!] non expenderunt hodierni desertores Iapones. quorum ista debuerat esse [si sapuissent] ratiocinatio; Durum, du- rum est, ura, deligatos ad palum: sed durius, trans- fugere falsos ad Deos, & ad tortorem diabolum. Grave, grave, torri ad horam; sed infinites gra- vius, affari Seculis innumerabilibus. Atrox (fa- temur) & intolerabilis, flamma presentis dolor; sed, atrocissimis omnibus atrocius, & intolerabili omnibus intolerabilius. Gehenna sempiternum sup- plicum. Et horum tamen alterutrum in hoc tam arcta necessitatis angiportu, subeundum Incendium est. aut Istud, ad modicum tempus; aut Illud, in immensam, & Finis ignaram, Æternitatem. Di- malis ergo Duobus, necessariis, infinita compara- ne distantibus, quanta soliditas est, non Eligat, quod Minimum sit? Sic illos ratiocinari, fas fuerit. Hanc & nos Patiendi-quid-aliquantisper, NE- CESSITATEM, viâ recta nobiscum reputemus: quibus, tametsi non semper [ut martyribus illis] Ardendum; semper tamen, ut Peccatoribus, Pan- dendum est. Hanc igitur, secundo loco, Pan-

Apostolix Iapones.

ia Bonorumque Operum Necessitatem, cunctos ad ultos obligantem, ponderemus: & quod [præter hæc] hominis vita brevis; Dei Patientia [in majus judicium nostrum] Longa: Delicta juventutis, & senii, plurima; Recte Facta fortasse paucissima, languidaque Certa moriendi lex, Incerta mortis Hora, Status animæ, post mortem, Incertissimus: Via Cæli arcta; Paradisi porta angusta: Vocati multi, Electi pauci: Judicium strictum; Judex, impenitentibus Inexorabilis: Confessio post mortem, & lacrymæ, infructuosa; Flamarum ardor intolerabilis, Ignis inferorum Inextinguibilis: Aeternitas, omnis metæ terminique ne scia. Quibus cunctis, & adhuc pluribus, ponderandis, formidansque solo præmedetur. ABSTINENTIA quidem deinceps ab Omni Malo Mortifero; in Omni verò Opere Bono [pro cuiusque conditione Statu] indefessa PERSEVERANTIA. Solus iste, nec alius, FINIS CORONAT OPUS.

TESTIMONIA.

[A.] In caput. 7. Matthæi, super illa verba; Excidetur, & in Ignem mittetur. [B.] ad Hebreos 11. vers. 6. [C.] 3. parte, quest. 73. artic. 3. ad 5. [D.] Vide, pro hoc, & sequentib. S. Doctorem, 1. 2. quest. 89. art. 2. ad 2. &, 2. 2. quest. 16. artic. 1. ad 1. Ibid. quest. 7. art. 1. ad 2. & 1. 2. quest. 63. art. 2. ad 1. [E.] Homilia 34. in S. Matthæum. [F.] psal. 118, vers. 32. [G.] Homilia 34. super Christi verba, Estote prudentes, sicut serpentes. Matth. 10. v. 16. [H.] Matth. 7. v. 27. [I.] cap. 16. v. 26. [K.] Matthæi 24.

Apostatæ Iapones.

v. 13.

272 Peccatorum Mortalium

vers. 13. [L.] versu. 16. [M.] ὑπομονὴ habet
Gratus: quæ, in Scriptura sacra passim, éadem est,
cum Perseveranti Patientia. ut Crispin. in Lexi.
[N.] In Epistolis. Citatürque 129. ab Hyberni.
[O.] versu. 14. [P.] versu. 19. [Q.] versu. 11.
[R.] Psalm. 72. v. 1. [S.] versu. 13. [T.] Psal.
87. v. 6. [V.] Ad Galat. c. 2. v. 6. [X.] Iacob.
cap. 3. v. 5. [Y.] P. Fabii Spinola, in Vita Caroli
Spinola, supputatio, non plures numerat, quam XXI.
religiosos occisos: quia haud dubie non adnum-
rat eum [tanquam ambiguū exitū] qui posset ti-
tubavit, & à Columna sua semel recessit. Esset
ergo [hōc, & duobus aliis deserteribus, non aggre-
gatis numero ceterorum], pro Christo indubita-
ter occisorum, Religiosi - Vinclati duntaxat 23. Si
inter se conciliabuntur Autores narrationis huius:
cum alius 24. alius pauciores supputat Regulari.
[Z.] Hunc Tertium, apparet, omisisse Fabium Spi-
nolam in Historia sua. causa pratermissionis, fa-
cilis est conjectare, ex paullo antè dictu. [AA.]
Hieronymus quoque Maiorica, Novem occisorum
pro Christo, è Societate IESV, meminit: quia Vnus ac-
cessisse ad eos, Nangasquio ex urbe, potuit: & ac-
cessisse sanè, apparet. [BB.] Ad Ephesios cap. 4. v.
30. [CC.] Sermone 29. super Cantica. [DD.]
cap. 3. v. 27. [EE.] Ecclesiastici cap. 1. vers. 18.
[FF.] In Graco est. ή γαρ εστι τος θυμου της
πλωσις αυτων. hoc est; inclinatio enim [sue]
Proclivitas, propensio, vis impultrix, & impetus
excandescientia illius, Casus [sue ruina] illi [est,
aut, erit], Quæ omnia, eodem redeunt & idem;
de Contumaci capite, exprimunt. [GG.] Psal. 77.
v. 65. [HH.] Exodi cap. 32. vers. 33. & 34. [II.]

Genji
Apostatae Lapones.

Genes. 28. v. 8. [KK.] Ad Hebreos 12. v. 17. [LL.]
2. Regum cap. 3. v. 8. & seqq. & v. 27. [MM.]
Matthai 27. v. 19. Eusebius Pamphili, in Chronico. Paulus Orosius, lib. 7. histor. cap. 5. Cassiodorus, Ado, &c. in Chronico anni Christi XXXVIII. [NN.] Laurent. Surius 9. Februari. & Baronius, in annum 260. num. 2. [OO.] Cesar Baronius, in annum Christi 337. num. 14. Eunapius in Viis Philosophorum. Ammianus Marcellinus, lib. 22. histor. sui temp. & aliquid ipse Julianus, in Misopogone suo. [PP.] Matthai 21. v. 41. [QQ.] Fabius Spinola. cap. 18. Vita Caroli Spinola. [RR.] Topothesiam Fabius, & nonnullam etiam Maiorica, ponit: sed, quam rude vulgus Europeum (mediterraneum praesertim) non, nisi ex analogia quadam, assequatur. [SS.] Hieronymus Maiorica, in Relatione annua. 1622. [TT.] capite 19. v. 27. [VV.] Psalm. 90. num 3. [XX.] Psalm. 10. v. 6. & 7. [YY.] Sic Fabius Ambrosius Spinola eam nominat. Maiorica vero, Isabellam de Feyres & alibi, de Yrides: libratorum manifesto visio. [ZZ.] 1. ad Corinth. cap. 13. vers. 3. [AAA.] Annales RR. PP. Capucinorum, Tomo I. ad annum 1571. [BBB.] Proverbior. 28. vers. 13. [CCC.] Maiorica, Vice-Gubernatorem appellat. [DDD.] Apocalyps. cap. 21. vers. 8. [EEE.] S. Augustin. lib. 8. Confess. cap. 11. [FFF.] Auctor Libelli, qui inscribitur, Theatrum Constantiae Japonicæ. [GGG.] Antiphona ad Benedictus, festo S. Lucia Virg. & Martyr. 13. Decembr. [HHH.] Ex Hieronymo Maiorica clare colligitur: quando de Cavara loquitur, eos à defectione deterrere conante: ac supra, in descriptione dispositionis columnarum. [III.] Ad Galat. cap. 3. vers. 4. [KKK.] Matthaei cap.

S

25. vers.

Apostata Iaponcs.

25. vers. 46.] LLL.] Ieremie cap. 10. versu [MMM.] Apocalyps. 1. v. 18. [NNN.] Proverb. 28. vers. 14. [OOO.] Ad Philippens. 2. versu 12. [PPP.] Matthei 7. vers. 15. [QQQ.] Ad Hebraeos cap. 11. vers. 6. [RRR.] Matthei 20. v. 15. [SSS.] Ad Philippens. 2. vers. 15. [TTT.] Ad Romanos 11. vers. 20. [VVV.] Ibid. versu 21. [XXX.] 2. Petri cap. 1. vers. 10. & 11. [YYY.] Apud Hieronymum Maoricam, & Ioan. Baptif. Giram, in Annuis 1622. & 1624. [ZZZ.] P. Petrus Paulus Navarrus. [AAAA.] P. Carolus Spinola. De ceteris; habet Rodericus Giram, in Annuis anni 1624. non multi, ante finem. [BBBB.] Ad Roman. 8. versu 17. [CCCC.] 2. ad Timoth. cap. 2. vers. 11. [DDDD.] Ducis Peccatorum, Lib. 1. part. 2. ad fin. [EEEE.] Ecclesiast. 9. vers. 10. [FFFF.] Matthei 3. v. 7. (GGGG.) Isaia 8. vers. 20. (HHHH.) Iacobi 5. versu 16. (III.) Ioann. 21. vers. 24. (KKKK.) 1. Ioann. epistol. cap. 1. vers. 9. (LLLL.) Ecclesiastici 1. versu 22. (MMMM.) Ad Hebreos 10. versu 31. (NNNN.) Sermone de X. chord.

INDEX